

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

POPERINGE

VISSERIJMOLENSTRAAT (prov. WEST-VLAANDEREN)

BASISRAPPORT

Monument
Vandekerckhove

Auteur: Christof VANHOUTTE
Redactie: Tina BRUYNINCKX

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Rapport 2017/08

Afbeelding op schutblad: Algemeen zicht op zone 2.

0. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Opgraving ☐	Prospectie ☒
Vergunningsnummer: 2014/555	
Datum aanvraag: 18/12/2014	
Naam aanvrager: VANHOUTTE Christof	
Naam site: Poperinge Visserijmolenstraat	
Naam aanvrager metaaldetectie: VANHOUTTE Christof	
Vergunningsnummer metaaldetectie: 2014/555 (2)	

Opdrachtgever:	Provincie West-Vlaanderen dienst Waterlopen Abdijbekestraat 9 8200 Sint Andries (Brugge)
Uitvoerder:	Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster
Bevoegde Vlaamse overheid:	Sam De Decker (Erfgoedconsulent Onroerend Erfgoed)
Bevoegde Intergemeentelijke Archeologische Dienst:	Jan Decorte (Archeo7)
Projectleider:	Bart Bartholomieux
Leidinggevend archeoloog:	Christof Vanhoutte
Archeologisch team:	Nele Van Holme
Plannen:	Sarah Dalle
Conservatie:	/
Materiaaltekeningen:	/
Start veldwerk:	16/02/2015
Einde veldwerk:	18/02/2015
Wetenschappelijke begeleiding:	Jan Decorte (Archeo7)
Projectcode:	POV115
Provincie:	Provincie West-Vlaanderen
Gemeente:	Poperinge
Plaats:	Visserijmolenstraat
Lambertcoördinaten:	X: 36475, Y: 171991; X: 36624, Y: 172117; X: 36638, Y: 172080; X: 36522, Y: 171925; X: 36533, Y: 171912; X: 36463, Y: 171861; X: 36421, Y: 171894; X: 36520, Y: 171965; Z: +18,65 tot +19,40 m TAW.
Kadastrale gegevens:	Poperinge, Afdeling 1, Sectie E, Percelen 62K, 63A, 64A en 67M + Rengingelst, Afdeling 4, Sectie A, Percelen 65 en 64A
Beheer opgravingsdata:	Monument Vandekerckhove nv Oostrozebekestraat 54 8770 Ingelmunster
Beheer vondsten:	Provincie West-Vlaanderen dienst Waterlopen Abdijbekestraat 9 8200 Sint Andries (Brugge)
Titel:	Archeologische prospectie Poperinge - Visserijmolenstraat (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport.
Rapportnummer:	2017/08
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

© Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Figuren: Monument Vandekerckhove nv, tenzij anders vermeld. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

1. INHOUDSTAFEL

1. INHOUDSTAFEL	3
2. INLEIDING	5
3. BESCHRIJVING VAN DE VINDPLAATS	7
3.1. GEOGRAFISCHE EN TOPOGRAFISCHE SITUERING.....	7
3.2. GEOLOGISCHE EN BODEMKUNDIGE SITUERING	9
4. HISTORISCHE EN ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS.....	11
4.1. POPERINGE.....	11
4.1.1. Historische informatie	11
4.1.2. Archeologische informatie	13
4.2. VISSERIJMOLENSTRAAT.....	15
4.2.1. Historische informatie	15
4.2.2. Archeologische informatie	18
5. ONDERZOEKSMETHODE	19
5.1. ALGEMEEN.....	19
5.1.1. Vraagstelling.....	19
5.1.2. Randvoorwaarden.....	20
5.2. BESCHRIJVING	22
5.2.1. Veldwerk	22
5.2.3. Vondstverwerking en rapportage.....	23
6. BESCHRIJVING VAN DE AANGETROFFEN SPOREN	25
6.1. STRATIGRAFIE.....	25
6.2. RESULTATEN	27
6.2.1. Late middeleeuwen: een laat 15 ^{de} -eeuwse – begin 16 ^{de} -eeuwse walgracht.....	27
6.2.1.1. Sporen	27
6.2.1.2. Vondsten	32
6.2.1.3. Datering en interpretatie.....	36
6.2.2. 1914 – 1918: afvalkuilen uit WO I.....	38
6.2.2.1. Sporen	38
6.2.2.2. Vondsten	41
6.2.2.2. Datering en interpretatie.....	47
6.2.3. Nieuwste tijd: perceelsgrenzen	48
8. DATERING EN INTERPRETATIE VAN DE VINDPLAATS	49
9. ADVIES VERVOLGONDERZOEK.....	55
10. SYNTHESE.....	57
11. LITERATUUR	59

12. BIJLAGEN	61
---------------------------	-----------

2. INLEIDING

In het kader van de geplande aanleg van een bufferbekken langs de Robaartbeek nabij de Visserijmolenstraat te Poperinge (provincie West-Vlaanderen) voerde een archeologisch team van Monument Vandekerckhove nv van 16 tot 18 februari 2015 een archeologische prospectie uit op het terrein. Opdrachtgever voor het onderzoek was de provincie West-Vlaanderen (Dienst Waterlopen). In een eerste fase zal een bufferbekken aangelegd worden dat zal fungeren als gecontroleerd overstromingsgebied bij hevige neerslag en als waterreservoir voor naburige landbouwers bij droge periodes. Een tweede fase bestaat uit het herstellen van een ingekokerd stuk van de Robaartbeek tot haar natuurlijke kronkelende loop.

Aangezien de werken gepaard zullen gaan met een verstoring van de bodem adviseerde Onroerend Erfgoed voorafgaand aan de werken een archeologische evaluatie door middel van proefsleuven, teneinde te vermijden dat archeologisch waardevolle informatie ongedocumenteerd verloren zou gaan. De topografische en bodemkundige omstandigheden van de site scheppen immers een zekere archeologische verwachting. Het onderzoek werd uitgevoerd volgens de bijzondere voorschriften opgesteld door Onroerend Erfgoed. Jan Decorte van Archeo7 stond in de voor de wetenschappelijke begeleiding van het project.

In dit basisrapport worden de resultaten van het archeologisch onderzoek voorgesteld. In enkele inleidende hoofdstukken worden de geografische, bodemkundige, historische en archeologische situering van het terrein toegelicht, alsook de gebruikte methodologie bij het onderzoek. Vervolgens worden de resultaten besproken en wordt een interpretatie gegeven aan de aangetroffen sporen en vondsten. Als besluit volgt een synthese van de resultaten met aanbevelingen voor eventueel verdere onderzoeksdaden. Het geheel wordt verduidelijkt door middel van kaarten en foto's. Als bijlage zijn de gedigitaliseerde overzichtsplannen opgenomen. Bij het rapport hoort eveneens een USB-kaart met daarop een overzichtsplan, een fotolijst en de digitale versie van de bijlagen en deze tekst. De verschillende inventarislijsten en foto's kunnen geraadpleegd worden via <http://www.monarcheo.be/databank>. Bij vragen hieromtrent: neem contact via info@monument.be.

Langs deze weg wordt eveneens dank betuigd aan volgende personen en instanties die zorgden voor een aangename samenwerking en bijdroegen tot het vlotte verloop van het onderzoek: Vital Steen en Glenn Mares (Dienst Waterlopen Provincie West-

Vlaanderen), Sam De Decker (erfgoedconsulent Onroeren Erfgoed) en Jan Decorte (Archeo7).

3. BESCHRIJVING VAN DE VINDPLAATS

3.1. Geografische en topografische situering

Poperinge is gelegen in het zuidwestelijke deel van de provincie West-Vlaanderen, tegen de Franse grens (zie figuur 1). Het onderzoeksgebied situeert zich ten zuidoosten van de stadskern, aan weerszijden van de Visserijmolenstraat (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**) en valt samen met de percelen 62K, 63A, 64A, 67M, afdeling 1, sectie E en percelen 65 en 64A, afdeling 4, Sectie A. Centraal over het onderzoeksgebied loopt de Robaartbeek, die min of meer zuidwest-noordoost georiënteerd is. Voorafgaand aan het archeologisch onderzoek was het terrein in gebruik als akkerland en grasland. De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt bijna 1,1ha. De hoogte van het terrein schommelt sterk en varieert tussen ca. +18,65m TAW (ter hoogte van de beek) en ca. +19,40m TAW.

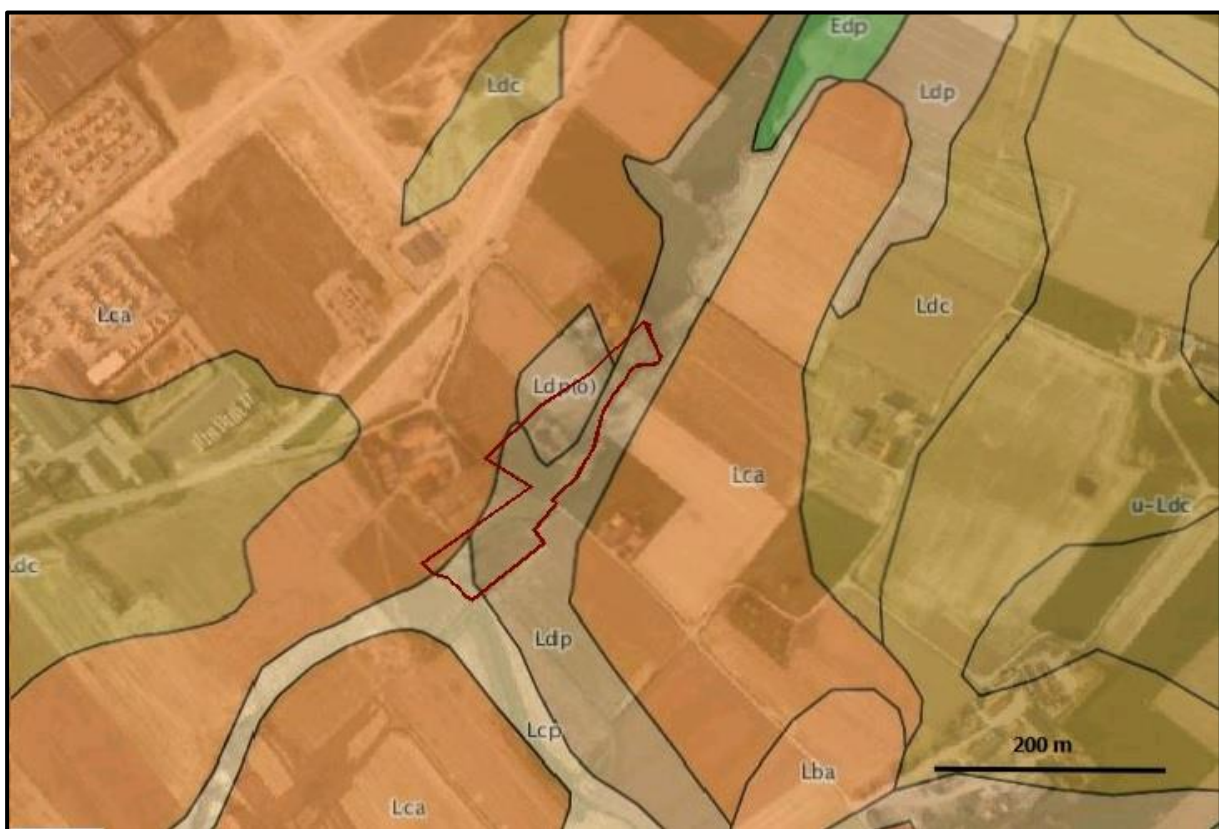
Figuur 1: Algemene situering van Poperinge en het onderzoeksgebied (rode ster). (© <https://www.google.be/maps> en <https://www.ngi.be>).

Figuur 2: Luchtfoto van het plangebied met aanduiding van de onderzoekszone. (© <https://www.google.be/maps>)

3.2. Geologische en bodemkundige situering

Op de bodemkaart van Vlaanderen is te zien dat het onderzoeksgebied zich voornamelijk kenmerkt door een matig natte en matig gleyige zandleembodem zonder profiel (Ldp) (zie figuur 3). Het gaat hier om colluviale gronden bestaande uit een pakket geërodeerd sediment, waarbij meestal op geringe diepte een begraven textuur B-horizont aangetroffen kan worden. Het colluvium zelf is herkenbaar door de aanwezigheid van kleine houtskool en baksteenrestjes.

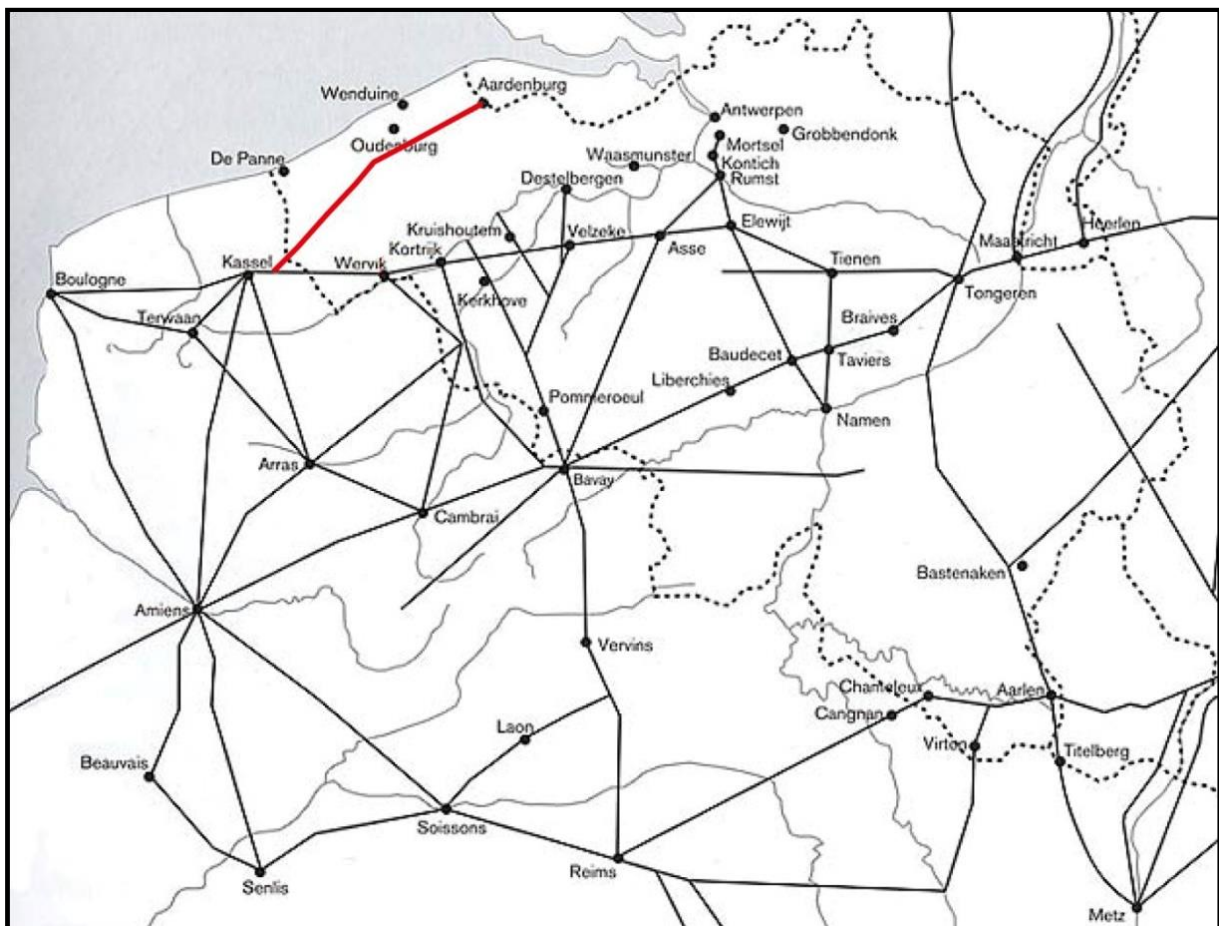
Figuur 3: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (© <http://www.geopunt.be/>).

4. HISTORISCHE EN ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

4.1. Poperinge

4.1.1. Historische informatie

De eerste verwijzing naar de huidige stad, als Frankische nederzetting van de familie Poppe of Pupurn, zou volgens sommigen teruggaan tot 431 n. Chr. Die familie zou zich gevestigd hebben aan het kruispunt van het Romeinse *diverticulum* Cassel-Aardenburg (zie figuur 4) en de Vleterbeek op de huidige Grote Markt.

Figuur 4: Route Aardenburg-Cassel (© <http://www.nieuwsbronnen.com>).

In 658 of 668 zou Poperinge door graaf Walbert van Arques afgestaan zijn aan de in 649 gestichte abdij van Sithiu of de latere Sint-Bertinusabdij van Sint-Omaars.¹ Historisch is

¹ ADRIAEN M. 2006, p. 174.

er enkel zekerheid dat de "villa Pupurninghe" in de 9de eeuw eigendom was van de vermelde abdij zoals beschreven in de bevestigingsoorkonde van Karel de Kale uit 877. Poperinge zou tot het einde van het Ancien Régime (eind 18de eeuw) een leengoed van de Sint-Bertinusabdij blijven met als plaatselijke vertegenwoordiger van de abt de *prepositus* of de proost, bijgestaan door de baljuw of de wereldlijke rechtsambtenaar met erfelijke functie die door de abten werd toegewezen. Dit gaf Poperinge een voor die eeuwen eerder uitzonderlijke onafhankelijke positie binnen het graafschap Vlaanderen.

De belangrijkste 12de-eeuwse evoluties waren de verheffing van Poperinge tot stad door Diederik van de Elzas in 1147 en de toestemming voor het houden van een wekelijkse markt in 1187 onder diens zoon Filips van de Elzas. Over de stadsontwikkeling is uit de 12de eeuw minder geweten, maar er is een vermelding dat de proost in 1107 zijn intrek nam in de proosdij.²

In de 13de en 14de eeuw kende Poperinge een economische bloei tengevolge van de lakenindustrie, met verschillende stadsuitbreidingen tot gevolg. In verband met de lakenindustrie werd aan Poperinge vanaf 1285 een deel van de Brugse Hal verhuurd als tentoonstellingsruimte voor afgewerkte lakenweefsels. In de 13de eeuw werd Poperinge ook lid van de Vlaamse Hanze van Londen, een meer-stedelijk verbond dat op die manier haar positie in de internationale handel met o.a. Engeland wilde verstevigen. De andere partners in deze Hanze waren Ieper en Brugge. In 1367 werd de kanalisatie van de Vleterbeek tot de Poperingevaart een feit en werd de stad, via de IJzer, verbonden met de Noordzee. Het hoeft weinig duiding dat deze rechtstreekse verbinding een belangrijke troef werd voor de stad bij haar handelsactiviteiten.

Vanaf het einde van de 15de eeuw tot het einde van de 17de eeuw kende Poperinge voornamelijk verval, ingezet met plunderingen en vernielingen in 1419, 1436 en 1455. Een pestepidemie volgde tussen 1487 en 1490, verschillende branden in 1513 en 1563, de betrokkenheid als Calvinistisch centrum tijdens de godsdienstoorlogen tussen 1550 en 1600 en de belegeringen tijdens de Frans-Spaanse oorlogen tussen 1635 en 1659. Poperinge kende grote beschadigingen tijdens de godsdienstoorlogen in de jaren 1566 en 1578. Net als in de rest van de Westhoek vond er ook een grote ontvolking plaats. De Poperingevaart zou door de hoge onderhoudskosten haar belang verliezen en in onbruik raken.

² Ibidem.

Na een kort verblijf onder Franse heerschappij kwam Poperinge in het begin van de 18de eeuw onder Oostenrijks bewind en begon een wederopbloei van de landbouw, hop- en tabaksteelt, ambachtelijke bedrijven (o.m. pottenbakkerijen) en huisnijverheid (o.m. kantproductie). De Franse Revolutie stelde eind 18de eeuw een einde aan het eeuwenoude leenheerschap van de Sint-Bertinusabdij van Sint-Omaars. Enkele jaren voor de Eerste Wereldoorlog werd de Vleterbeek in het stadscentrum overwelfd.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog is Poperinge één van de weinige steden die nooit bezet zijn geweest. De stad bevond zich achter de Ieperse frontstreek (ook gekend als de Ieperboog) en was hierdoor de uitgelezen plaats om ontspanning en rust te bieden aan soldaten.³ In en rond Poperinge werden dan ook verschillende kampen en hospitalen (vb. Lijssenthoek) opgericht. Het zijn vooral de Britse troepen die hier hun heil zochten (het Talbot House is hier een duidelijk voorbeeld van, alsook de vele begraafplaatsen), maar ook een Canadees barakkenkamp (cfr. infra) kon teruggevonden worden.⁴ Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwam de stad er niet zo goed vanaf. Een nietsontziend bombardement uitgevoerd in mei 1940 legde grote delen in puin.⁵

4.1.2. Archeologische informatie

In Poperinge werd op verschillende plaatsen (Gasthuisstraat-Noordstraat, Casselstraat en Abeelseweg) de antieke bestrating van de ‘Steenstraete’ of de ‘Diksmuiden Heerweg’ aangesneden. Dit is een overblijfsel van de Romeinse weg (*diverticulum*) van Cassel naar de streek van Brugge en Aardenburg. De ‘Steenstraete’ is 5m breed en ligt tussen 0,7 en 1,5m diep onder het huidig straatniveau. De restanten zijn samengesteld uit een 20cm dikke laag keien en verbrijzelde ijzerzandstenen.⁶

In 2010 werd de Grote Markt uitvoerig onderzocht. De resultaten van dit onderzoek lieten toe om de ontstaansgeschiedenis van Poperinge iets beter te reconstrueren. Hieruit kwam naar voor dat de markt mogelijk haar oorsprong vond in de 13de eeuw, maar wel in kleinere omvang. Aan de zuidkant van de markt liep een gracht, mogelijk de noordelijke begrenzing van de eerste kern van Poperinge. Aan de noordzijde van de markt was er mogelijk tot de 12de-13de eeuw bebouwing. Er liep een aangelegde weg

³ <http://www.talbothouse.be/nl/>

⁴ Informatie verstrekt door Maarten Bracke.

⁵ <http://www.sip.be/fv/fv06/popperinge.html>

⁶ <http://cai.erfgoed.net/cai/locatie.php?l=71042>

over de markt, geflankeerd door twee grachten. Deze weg kent mogelijk zijn oorsprong in de Romeinse periode maar tijdens de opgraving op de markt werden daarvan geen sporen teruggevonden. De weg was met zekerheid in gebruik tot in de 13de eeuw. Veruit de belangrijkste vondst betrof de resten van de lakenhalle die waarschijnlijk dateerde uit de late 13de- vroege 14de eeuw. Het gebouw zou enkele eeuwen hebben bestaan en tussen 1590 en 1620 afgebroken zijn.⁷

⁷ TROMMELMANS R., opgravingsrapport in opmaak.

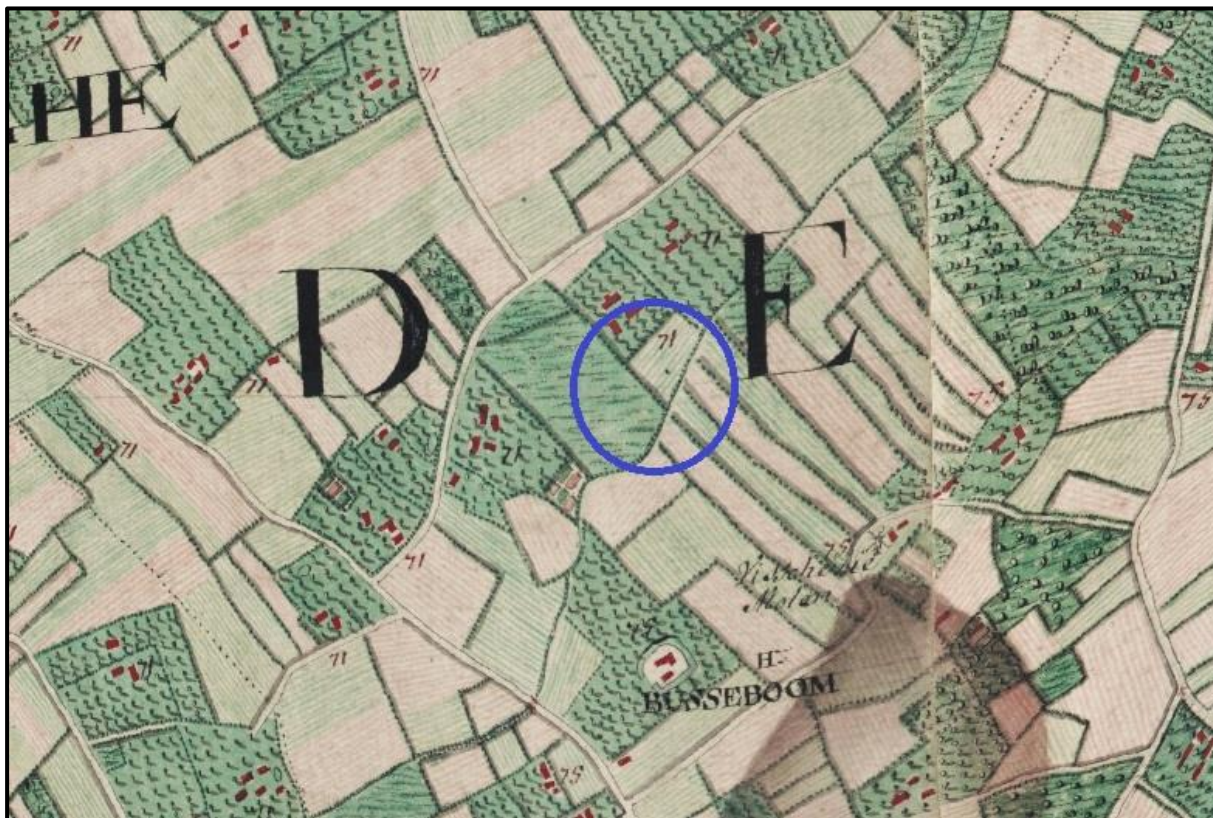
4.2. Visserijmolenstraat

4.2.1. Historische informatie

Op de kabinetskaart van Ferraris (1771 – 1778) wordt het plangebied aangeduid als gras- en akkerland (zie figuur 5). Daarnaast valt ook op te merken dat de Visserijmolenstraat nog niet aangelegd was ter hoogte van het onderzoeksgebied, maar slechts doorliep tot aan de Visserijmolen of *Visscheriemolen*. Deze houten graanwindmolen, die vóór 1653 werd opgericht aan de huidige Visserijmolenstraat, bevond zich op de grens met Vlamertinge. Al in 1880 verdween de molen door een hevige storm.⁸ Het plangebied bevond zich binnen de heerlijkheid Busseboom. Navraag bij het stadsarchief van Poperinge leverde echter voor zowel de Visserijmolenstraat als voor deze heerlijkheid geen resultaten op. Er zijn voor deze heerlijkheid dus geen verdere historische en cartografische bronnen gekend.

Vanaf halfweg de 19de eeuw is op de atlas der Buurtwegen (1841, zie figuur 6) te zien dat vanuit de Visserijmolenstraat een weg loopt in de richting van het onderzoeksgebied, waar duidelijk een rechthoekig perceel aangeduid staat direct nabij de Robaartbeek. Dit perceel bevindt zich volledig binnen een groter perceel met bebouwing. Ditzelfde beeld is ook te zien op de kaart van Vandermaelen (1846–1854, zie figuur 7) en de kadasterkaart van Popp (1842–1879, zie figuur 8). De verbinding tussen de Sint-Jansstraat en de Visserijmolenstraat is tot eind 19de eeuw nog niet bestaande. De aanleg van deze verbinding valt vermoedelijk te situeren ergens aan het begin van de 20ste eeuw.

⁸ <http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?AdvSearch=5919>

Figuur 5: Aanduiding van het plangebied op de Kabinetsskaart van Ferraris uit 1771 - 1778 (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 6: Aanduiding van het plangebied op de Atlas der Buurtwegen uit 1841 (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 7: Aanduiding van het plangebied op de kaart van Vandermaelen uit 1846-1854 (© <http://www.geopunt.be/>).

Figuur 8: Aanduiding van het plangebied op de Poppkaart uit 1842-1879 (© <http://www.geopunt.be/>).

4.2.2. Archeologische informatie

Het plangebied bevindt zich in de onmiddellijke nabijheid van het industrieterrein Sappenleen te Poperinge. Op deze site werden tussen 2011 en 2013 archeologische sporen en vondsten aangetroffen uit de Eerste Wereldoorlog, de volle middeleeuwen, de Karolingische periode, de Romeinse periode en het mesolithicum (CAI ID 159899, 159900, 159901, 159911 en 160465). Het gaat om landelijke nederzettingssporen en, uit de Romeinse periode, ook enkele brandrestengraven.⁹ Aan de overzijde van de Robaartbeek werden in 2012 bij de aanleg van twee windturbines sporen gevonden uit de Eerste Wereldoorlog en de Romeinse periode (CAI ID 162309 en 162310).¹⁰

⁹ BEKE F. *et.al.* 2014.

¹⁰ BEKE F. 2012.

5. ONDERZOEKSMETHODE

5.1. Algemeen

5.1.1. Vraagstelling

Doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:¹¹

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja, wat is de omvang?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Zijn er sporen aanwezig van een site met walgracht?
- Wat is de bewaringstoestand van deze site met walgracht?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

¹¹ S.N. 2014, pp. 5-6.

- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
 - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
 - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

5.1.2. Randvoorwaarden

De voorziene startdatum van het archeologisch onderzoek was oorspronkelijk vastgelegd op 19 januari 2015. Na terreinobservaties op 17 en 18 januari 2015 werden de werkzaamheden echter voor onbepaalde tijd uitgesteld. Hevige regenval creëerde immers grote wateroverlast op grote delen van het onderzoeksterrein (zie figuur 9). Het uiteindelijke veldwerk kon gestart worden op 16 februari 2015 en afgerond worden op 18 februari 2015.

Figuur 9: Wateroverlast op het terrein, onder andere rondom de centrale poel in zone 2, zorgde voor uitstel der werken.

5.2. Beschrijving

5.2.1. Veldwerk

Het te onderzoeken terrein werd in twee zones verdeeld door de Visserijmolenstraat (zie bijlage 2: situeringsplan). In zone 1 (ten zuidwesten van de weg) werden 8 sleuven aangelegd, in zone 2 (ten noordoosten van de weg) 10 sleuven. De onderlinge afstand tussen de sleuven bedroeg nergens meer dan 12m. Alle sleuven werden haaks op de beek aangelegd met een noordwest – zuidoost oriëntatie. Enkel sleuf 8 ten westen van de Visserijmolenstraat werd parrallel met de Robaartbeek ingeplant omwille van praktische redenen. Door de aanwezigheid van een poel in zone 2 werden sleuven 14 en 15 ingekort.

De totale oppervlakte van het terrein was 11000m²; hiervan werd er 1334m² onderzocht door middel van proefsleuven en ca. 105m² door middel van kijkvensters. Dit komt neer op ca. 13 % van het terrein. Voor het afgraven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80m breed (zie figuur 10). De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau, waar de sporen zichtbaar werden. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de leidinggevende archeoloog om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. Onmiddellijk na het uitgraven werden de sporen opgeschaafd, gefotografeerd en beschreven. Direct daarna werd het grondplan opgemeten door middel van een GPS toestel waarbij ook de omtrek van de sleufwanden en de hoogte van het terrein en die van de afgegraven niveaus (in m TAW) digitaal werden geregistreerd volgens Lambert 72 coördinaten. Een aantal sporen werd in de diepte onderzocht om een beter zicht te krijgen op hun opbouw. De profielen van de coupes werden eveneens gefotografeerd, beschreven en digitaal opgetekend op schaal 1:20. Om een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw werden verspreid over het plangebied 17 wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd, beschreven en digitaal ingetekend op schaal 1:20. Alle vondsten werden gerecupereerd per context en in een vondstenzakje gestoken samen met een vondstenkaartje. Er werden geen bulkmonsters noch pollenmonsters of andere stalen genomen, gezien de sporen zich hier niet toe leenden.

Figuur 10: Zicht op de werkzaamheden ter hoogte van zone 2.

5.2.3. Vondstverwerking en rapportage

Na het veldwerk werd van start gegaan met de vondstverwerking en de rapportage volgens de vastgelegde richtlijnen. Voor de registratie van de sporen en het benoemen van de foto's werd de code POVI15 (POperinge –Visserijmolenstraat 2015) gebruikt.

Alle tekeningen, foto's en lijsten werden ingevoerd in een databasesysteem (<http://www.monarcheo.be/databank>). De vondsten werden gewassen, gedroogd en verpakt volgens de regels van de kunst. Vervolgens werd overgegaan tot het digitaliseren van de grondplannen met behulp van de programma's Autocad en Illustrator. Als laatste werd het rapport geschreven.

6. BESCHRIJVING VAN DE AANGETROFFEN SPOREN

6.1. Stratigrafie

De bodemopbouw in zone 1 was overal sterk gelijkaardig. De bodem bestond hier uit een ca. 22cm dikke bouwvoor, met daaronder een 30cm dikke grijsig bruine, zeer lemige zandleem B-horizont met daaronder een gelig oranje sterk gevlekte gleyige C-horizont (zie figuur 11).

De bodemopbouw in zone 2 was enigszins verschillend van deze in zone 1. Bovenaan de helling kon een gelijkaardige stratigrafie vastgesteld worden als in zone 1. Hier bestond de bodem uit een 40cm dikke ploeglaag, bovenop een 50cm dikke B-horizont (zie figuur 12). Meer naar de beek toe nam de diepte van het archeologische niveau sterk toe door een toename van het colluvium. Op profiel 17 in sleuf 11 werd een ca. 60cm dik colluviumpakket geregistreerd bovenop de moederbodem (zie figuur 13).

Figuur 11: Profiel 4 in sleuf 5 (zone 1).

Figuur 12: Profiel 10 in sleuf 13 (zone 2).

Figuur 13: Profiel 17 in sleuf 11 (zone 2).

6.2. Resultaten

In totaal konden 46 archeologische sporen geregistreerd worden (zie bijlagen 3, 4 en 5). In wat volgt worden de meest relevante sporen besproken per periode en per zone. Daarbij wordt per context het vondstmateriaal besproken en wordt een interpretatie en datering gegeven.

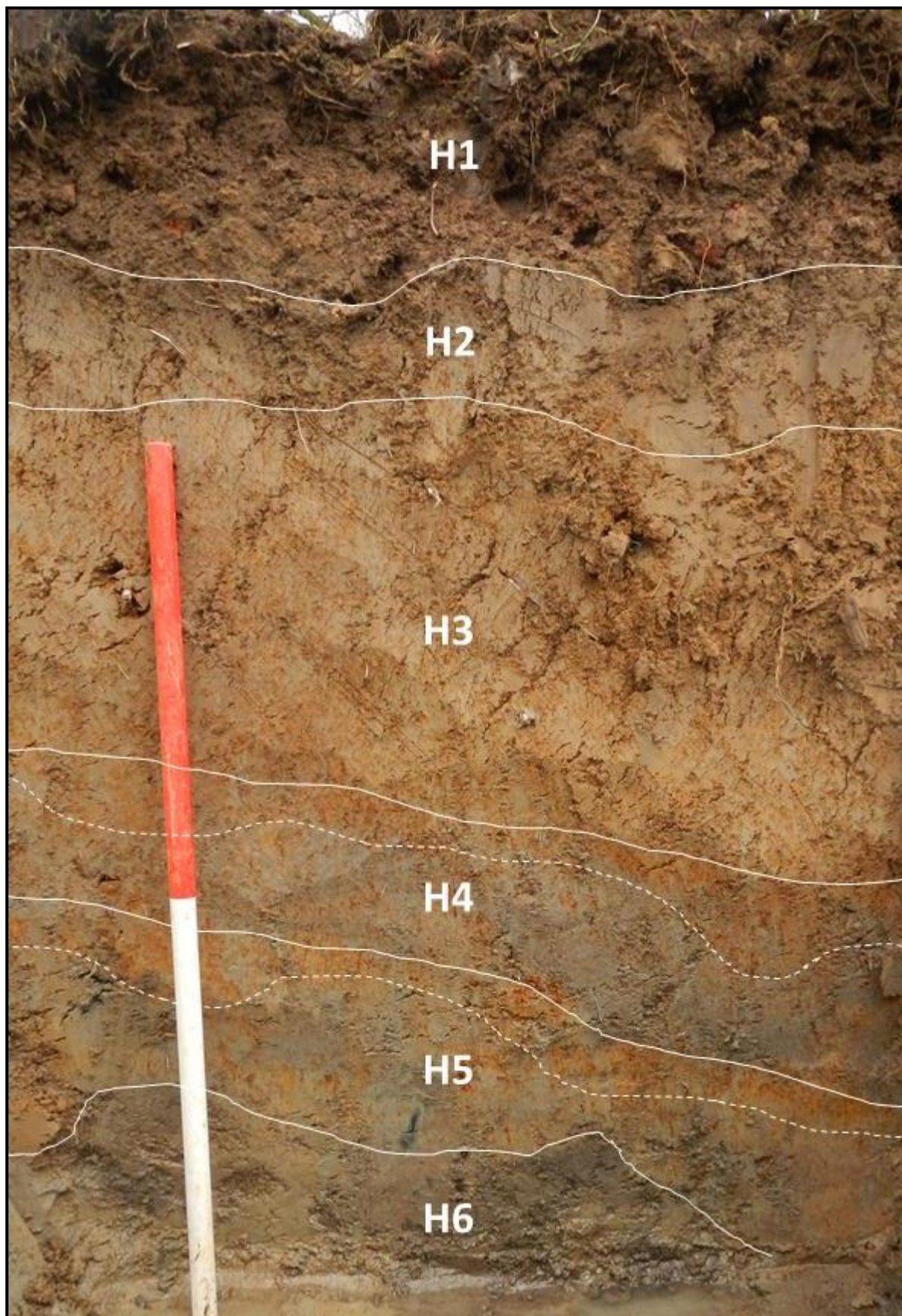
6.2.1. Late middeleeuwen: een laat 15de-eeuwse – begin 16de-eeuwse walgracht

6.2.1.1. Sporen

In sleuf 16 (zone 2) kon een 10m brede gracht (S41) aangesneden worden. De gracht was in vlak niet duidelijk zichtbaar door het verstorende karakter van het aanwezige colluvium. Dit was ook het geval in sleuven 17 en 18, waar het verdere verloop van deze gracht gevolgd kon worden. Uit bodemkundig onderzoek uitgevoerd op profiel 12 in sleuf 16 bleek dat de bodemopbouw hier bestond uit grond die 'bovenop een redelijk natte originele bodem is opgebouwd'. De meest logische verklaring hier is dat opvullingslagen H4 tot H6 (zie figuur 14) deel uitmaken van de grachtvulling (niet herkend op terrein) en dat de grond daarboven (H1 tot H3) bestaat uit colluvium. Dit lijkt sterk aannemelijk aangezien in sleuven 17 en 18 op ongeveer dezelfde hoogte een andere grachtstructuur herkend werd (S55 in sleuf 18 en S51 in sleuf 17). Hoogstwaarschijnlijk gaat het bij profiel 12 en S55/S51 om het noordelijke deel van de walgracht.¹²

Pas op een diepte van ca. 0,80m onder het maaiveld werd de gracht (S41) duidelijk zichtbaar (zie figuur 15). De centrale vulling bestond uit een bruine zandleem met een grote hoeveelheid houtskoolspikkels en baksteenbrokken. Daaronder bevond zich een sterk organische blauwgrijs gereduceerde vulling met vrij veel onvolledige baksteenfragmenten en een aanzienlijke hoeveelheid schervenmateriaal. De onderkant van deze gracht kon niet worden bereikt omwille van instortingsgevaar van de profielen door opstijgend grondwater. Om diezelfde reden kon ook geen profieltekening geregistreerd worden. Wel kon een minimale diepte van 1,60m onder het maaiveld opgemeten worden.

¹² MIKKELSEN J.H. & LALLOO P. 2015 (zie bijlage 1).

Figuur 14: Profiel 12 in sleuf 16 met aanduiding van de verschillende horizonten (© Gate Archeology).

Figuur 15: Machinaal verdiepen van gracht S41 in sleuf 16.

Ten noorden van deze gracht konden ook nog twee vage sporen geregistreerd worden. S48 bleek een kuil te zijn met een afmeting van 0,80m bij 1,50m (zie figuur 16). De vulling bevatte erg gefragmenteerd dierlijk botmateriaal. Op deze kuil werd geen coupe gezet aangezien op terrein beslist werd het aanwezige botmateriaal vrij te leggen en te registreren. In de vulling van de kuil werd geen dateerbaar materiaal gevonden. Centraal op de foto is al duidelijk de onderliggende colluviumvulling zichtbaar. S49, ovaalrond met een diameter van ca. 1,50m (zie figuur 17), bestond uit een iets bruinere zandleem met een lichte concentratie van kleine brokken baksteen en enkele scherven grijs aardewerk. Mogelijk gaat het hier om een plaatselijke verbruining van het colluvium aangezien geen duidelijke aflijning zichtbaar was in het vlak.

In sleuf 16 konden ook nog greppels S38, S39 en S40 opgemeten worden. De greppels waren noordoost – zuidwest georiënteerd en hadden een breedte van respectievelijk 0,36m, 0,76m en 0,69m. Deze sporen waren reeds zichtbaar in het colluviumpakket. S54 in sleuf 18 werd op terrein aangeduid als 'mogelijk antropogeen' en bleek zeer duidelijk van natuurlijke aard te zijn bij couperen. Bijgevolg werd S54 niet verder geregistreerd.

Figuur 16: Kuil S48 met vrijgelegd dierlijk botmateriaal in sleuf 17.

Figuur 17: Concentratie baksteenbrokjes (S49) in sleuf 17 die vermoedelijk deel uitmaken van het colluviumpakket.

6.2.1.2 Vondsten

A. AARDEWERK

Tijdens het machinaal verdiepen kon uit de vulling van gracht S41 een grote hoeveelheid aardewerk gerecupeerd worden. In totaal werden 216 fragmenten aardewerk verzameld. Algemeen genomen gaat het om vrij grote diagnostische fragmenten (zie figuren 18 en 19). Rood aardewerk beslaat 64% van het totaal, het grijs aardewerk 33%. De overige 3% behoort tot de groep van het steengoed.¹³

- Oxiderend aardewerk

Voor het oxiderend gebakken aardewerk werden een 90-tal wanden geteld, waarvan een groot aantal roetsporen bevatten (zie figuur 18). Deze behoren toe aan kookwaar waaronder grapes en pannen. Enkele andere niet beroete scherven behoren met zekerheid tot kannen/kruiken. De bodemfragmenten vertonen vaak standvinnen en zijn eveneens vaak beroet. Ze zijn afkomstig van onder meer grapes, kruiken en teilen. Daarnaast werden nog een groot aantal randfragmenten ingezameld die toe te schrijven zijn aan volgende vormtypes:

- Bord: 4 randen, 2 wanden: aanwezigheid van sgraffitoversiering
- Teilen: 9 exemplaren met eenvoudige bandvormige randen
- Grapes: 10 randen, meestal aanwezigheid van beroeting
- Kookkan: 1 rand met gietelement, niet verbrand
- Deksel: 1 bijna volledig, de onderzijde is beroet
- Voorraadpot: 3 randen, op 2 ervan is slibversiering aangebracht op de schouder
- Kom: 1 rand met Y-vormige profiel en 1 greep
- Kan/kruik: 2 randen met oor en 1 oor
- Pan: 7 randen en 3 massieve, vrij platte grepen (1 ervan is dichtgeplooid)
- Kandelaar: 1 archeologisch volledig exemplaar
- Een recipiënt met hoge opstaande rand: 4 randen, mogelijk van eenzelfde exemplaar

¹³ Met dank aan Nele Van Holme voor de aardewerkstudie.

Figuur 18: Overzicht van het rood aardewerk uit gracht S41.

- Reducerend aardewerk

Bij het reducerend gebakken aardewerk werden een 50-tal wanden geteld, voornamelijk afkomstig van kruikwaar (zie figuur 19). Daarnaast werden een 10-tal bodemfragmenten met standvinnen opgetekend, afkomstig van kannen/kruiken of kommen/teilen. De randen die zijn aangetroffen behoren tot de volgende types:

- Teilen (7 exemplaren met eenvoudige bandvormige randen)
- Grapes (5 randen waarvan 1 met oor, sommigen met roetsporen)

Figuur 19: Reducerend aardewerk en steengoed uit de vulling van gracht S41.

- Steengoed

Tot de categorie steengoed behoort een rand met volledige greep afkomstig van een kleine schenkan uit Raeren/Aachen die voornamelijk voorkomt vanaf de late 15de tot vroege 16de eeuw.¹⁴ Daarnaast werden ook nog vijf wandfragmenten ingezameld. Drie daarvan behoren tot eenzelfde individu.

¹⁴ DE GROOTE K. 2008, p. 376.

B. BOUWMATERIAAL

Er werden enkele bijna volledige baksteenfragmenten ingezameld. De lengte van de bakstenen kon helaas niet vastgesteld worden. Uit de vulling van kuil S49 kon ook nog een fragment van een geglazuurde tegel gerecupereerd worden.

C. ORGANISCH MATERIAAL

Anaërobe omstandigheden in de onderste vulling van de gracht zorgden ervoor dat ook resten van organisch materiaal zeer goed bewaard bleven. Tijdens het afgraven kon een fragment van een meervoudige zool met partiële loopzolen gerecupereerd worden (zie figuur 20). Deze zoolconstructie komt op basis van de huidige kennis in Vlaanderen voornamelijk voor vanaf de late 15de en vooral in de eerste helft van de 16de eeuw.¹⁵

Figuur 20: Fragment van een meervoudige zool met partiële loopzolen uit de vulling van gracht S41.

¹⁵ Mailverkeer met Jan Moens (Agentschap Onroerend Erfgoed) op 27/02/2015.

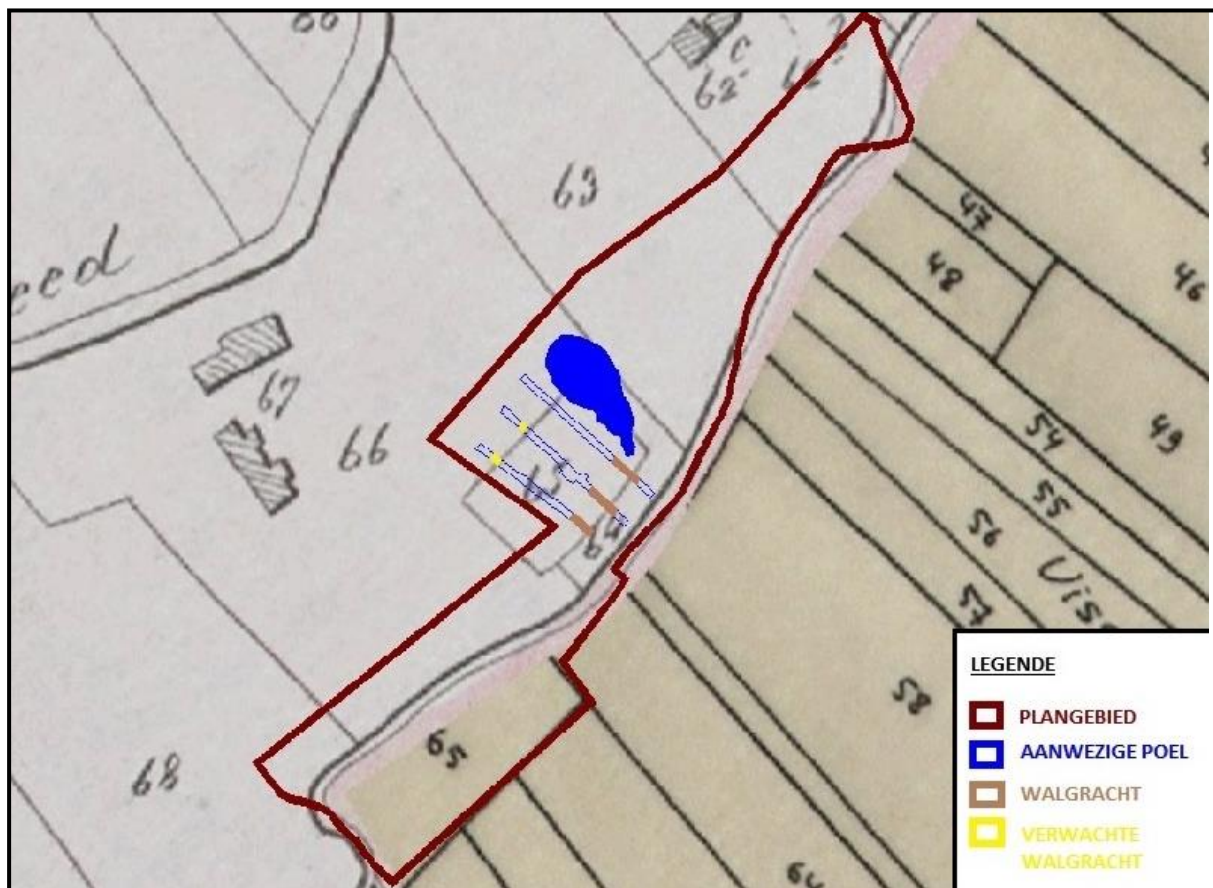
6.2.1.3. Datering en interpretatie

Op basis van de aanwezigheid van een drinkkan uit Raeren/Aachen steengoed, de ruime hoeveelheid sgraffito aardewerk en een randfragment van een voorraadpot met slibboogjes wordt deze gracht gedateerd in het laatste kwart van de 15de tot eerste kwart van de 16de eeuw. De grote hoeveelheid grijs aardewerk die aangetroffen werd in de onderste vulling van de gracht dateert de walgracht ergens eind de 15de / begin van de 16de eeuw.¹⁶ Daarbij dient echter ook de grote component grijs aardewerk in acht genomen te worden daterend uit de 14de eeuw. Mogelijk dient de beginfase van deze gracht dus iets vroeger geplaatst te worden.

Op basis van de breedte en diepte van deze gracht, het aangetroffen laat 15de - vroeg 16de-eeuws materiaal en het feit dat de oriëntatie van deze gracht overeenstemt met de percelering op oude kaarten (Atlas der Buurtspoorwegen, Popp) kan met zekerheid gesteld worden dat men hier te maken heeft met de walgracht van een laat 15de – vroeg 16de-eeuwse site met walgracht (zie figuur 21). Deze walgracht kon tijdens de prospectie niet verder gevolgd worden in oostelijke richting. Vermoedelijk dient de nog aanwezige poel gezien te worden als een landschapsrelict van deze walgracht. Van hieruit liep deze hoogstwaarschijnlijk verder in noordelijke richting. De westelijke arm van de walgracht dient op basis van de Poppkaart gezocht te worden aan de overzijde van de Visserijmolenstraat. De noordelijke zijde van de walgracht kan mogelijk het aangesneden grachtracé S55/S51 zijn. Dit kan niet met zekerheid bevestigd worden door het ontbreken aan archeologisch materiaal.

Ondanks de grote hoeveelheid archeologisch materiaal uit de grachtvulling konden weinig relevante archeologische sporen binnen de walgracht geregistreerd worden. Dit is echter niet onlogisch, aangezien de uitgegraven aarde uit de gracht vaak opgeworpen werd naar het binneneiland, waardoor deze hoger kwam te liggen (zie figuur 22). Na het verlaten van de site werd door erosieprocessen en agrarische activiteit het destijds opgeworpen eiland genivelleerd wat gepaard ging met een verstoring van de daaronder liggende archeologische sporen en structuren en waardoor enkel de dieperliggende structuren binnen dit eiland bewaard zijn gebleven. Op het wooneiland werden slechts een beperkt aantal vage sporen aangetroffen. Deze waren ofwel erg vaag (S49) ofwel erg ondiep bewaard (S48) en waren ingegraven in het colluvium. Er zijn geen sporen aangetroffen onder dit colluvium binnen het wooneiland.

¹⁶ Mailverkeer met Koen de Groote (Agentschap Onroerend Erfgoed) op 27/02/2015.

Figuur 21: Aanduiding van de aangetroffen walgracht binnen het plangebied geprojecteerd op de Poppkaart.

Figuur 22: Voorbeeld van een nog bestaande site met walgracht te Diksmuide met walgracht en bewoningsstructuren op het hoger liggende eiland (© <http://www.bladelijn.com/>).

6.2.2. 1914 – 1918: afvalkuilen uit WO I

Drie sporen konden met zekerheid aan de Eerste Wereldoorlog gelinkt worden. Het gaat om greppel S21 en afvalkuil S14 in zone 1 en afvalkuil S31 in zone 2.

6.2.2.1. Sporen

Zone 1

Afvalkuil S14 werd aangesneden ter hoogte van sleuf 4. De ronde kuil had een diameter van 3m; in doorsnede bleek deze ongeveer 0,60m diep bewaard te zijn. De binnenste vulling (S56) bestond uit donkerblauwig grijze zandleem met weinig houtskoolspikkels en een kleine hoeveelheid baksteenbrokjes. De middenste vulling (S57) was opgebouwd uit een 8 tot 15cm dik verroest pakket ontstaan door een grote hoeveelheid verroeste nagels. Daaronder bevond zich een matig gebioturbeerde, bruinig grijze zandleem (S58) met weinig houtskoolspikkels (zie figuur 23 en 24).

Figuur 23: Afvalkuil S14 in sleuf 4 in vlak (zone 1).

Figuur 24: Diepteprofiel op afvalkuil S14 in sleuf 4 (zone 1).

Greppel S21 werd aangesneden in sleuf 6. Deze was erg vaag afgelijnd. Om uit te sluiten dat het hier ging om (een onderdeel van) een loopgraaf, werd deze in zuidelijke richting verder gevolgd om te kijken of deze afboog. Dit bleek niet het geval te zijn. In diepte bleek dit spoor zeer ondiep bewaard.

Zone 2

In zone 2 kon opnieuw een afvalkuil aangetroffen worden op zo'n 10m afstand van de beek. In vlak tekende kuil S31 zich af als een afgerond vierkant van ca. 2m op 2m met zeer veel roestbrokjes en -brokken langs de rand. Deze kuil was ongeveer 1m diep bewaard onder het archeologisch niveau. De centrale vulling was ongeveer 75cm dik en bestond een bruinig grijze zandleem met zeer weinig baksteen- en houtskoolspikkels. Daaronder bevond zich een sterk verroest en erg materiaalrijk pakket van ca. 20cm dik (zie figuren 25 en 26).

Figuur 25: Afvalkuil S31 in sleuf 10 in vlak (zone 2).

Figuur 26: Diepteprofiel op afvalkuil S31 in sleuf 10 (zone 2).

6.2.2.2. Vondsten

Zone 1

Tijdens het afgraven van greppel S21 werd een stuk kabel bestaande uit fijne koperdraadjes aangetroffen. waarschijnlijk gaat het hier om de resten van 'communciation wire' uit de Eerste Wereldoorlog. Uit de onderste vulling van afvalkuil S14 kon dan weer een gefragmenteerde Britse spuitwaterfles ingezameld worden.

Zone 2

Afvalkuil S31 in sleuf 10 leverde een aanzienlijke hoeveelheid materiaal op. In wat volgt wordt een kort overzicht gegeven van het teruggevonden materiaal per materiaalcategorie.

A. GLAS

Uit de vulling van de kuil kon voornamelijk glasmateriaal gerecupereerd worden, dat onderverdeeld kan worden in een aantal categorieën: bierflessen, wijnflessen, whiskyflessen, limonade en/of sodaflessen, sausflessen en containers (zie figuur 27). Hieronder volgt een korte omschrijving van het materiaal per categorie:

- Bierflessen (MAI¹⁷ = 8): in groen glas, 7 ervan hebben een inhoud van 33 cl, één van 25 cl.
- Wijnflessen (MAI = 1): fles met hoge ziel in groen glas met inhoud 1l.
- Whiskyflessen (MAI = 3): alle hebben een platte bodem en bolle hals, twee ervan zijn in bruin glas, één ervan in transparant groen glas. Eén flessenhals had de inscriptie '*Perfection Old Scotch Whisky*'.
- Sodaflessen: 3 verschillende types:
 - o 'torpedoflessen'
 - o 'torpedoflessen' met cilindrische buik en afgeronde bodem: 4 ervan hadden de inscriptie '*EDDOWES & C° Limited Warrington Registered Trade Mark*', een ander de inscriptie '*Southport Merchant en C°*' en nog een ander '*C. ELLIS en C° Limited Birkdale*'.

¹⁷ MAI: Minimum Aantal Individuen

- 'Perriertype': 6 zonder inscriptie, één ervan droeg de slogan '*DIEU ET MON DROIT*', het motto van de Britse monarchie. Een andere fles had op de bodem '*J.L. & C°, 458*' als inscriptie.
- Sausflessen: 3 verschillende types:
 - '*Masons HP Sauce*' (vierkante bodem)
 - '*Lea en Perrins Worcestershire sauce*'
 - '*Goodall Backhouse en C° Yorkshire Relish*'
- Containers: Bokalen met ronde, vierkante tot zeshoekige formaten, alle in transparant glas in verschillende groottes. Eén ervan droeg het opschrift '*GLASGOW*'.

Figuur 27: Fractie van het ingezamelde glazen materiaal uit afvalkuil S31.

B. AARDEWERK

Tijdens de Eerste Wereldoorlog maakte rum deel uit van het dagelijkse rantsoen. Deze vloeistof werd getransporteerd in typische S.R.D.-kruiken (zie figuur 28). De term S.R.D. staat voor *Supply Reserve Depot*. Deze kruiken hadden een inhoud van 1 gallon of ca. 4,546 liter. In totaal konden minstens vijf individuen ingezameld worden. Deze steengoed kruiken kenmerken zich door hun typische cilindrische vorm met vlakke bodem. De schouder is bovenaan voorzien van een smalle tuit met afgeronde rand. Op de bodem van een van deze kruiken bevindt zich een stempel met inscriptie 'GROSVENOR E Glasgow'. Daarnaast konden ook nog enkele scherven industrieel wit aardewerk gerecupereerd worden. Het gaat hier om de resten van een tas.

Figuur 28: S.R.D. kruiken uit afvalkuil S31.

C. METAAL

Uit de vulling kon een bodemfragment van een afgevuurde 4,5 inch Howitzer MK II mortier teruggevonden worden. Na ontploffing werd de huls echter gerecupereerd en herbruikt als asbak. Daarnaast kon ook nog een schenkdoop van een jerrycan ingezameld worden. Aangezien de jerrycans zelf vervaardigd waren uit ijzer, bleven vaak enkel deze doppen bewaard. Daarnaast kon ook nog een gesp afkomstig van een Britse '*Webbing Equipment*' gerecupereerd worden. Ten slotte werden ook nog twee schoppen van het '*General Service Shovel*' type aangetroffen. Deze waren het meest voorkomend voor Britse troepen aan het westelijke front (zie figuren 29 en 30).

Figuur 29: Koperen voorwerpen uit afvalkuil S31. Linksboven de mortier die werd omgevormd tot aspot, linksonder de jerrycandop en de gesp. Helemaal rechts twee onbekende voorwerpen.

Figuur 30: Twee Britse 'General Service Shovels' uit afvalkuil S31.

D. BOT

In totaal konden drie botfragmenten ingezameld worden, waaronder één ribfragment en twee wervelfragmenten. Op de wervelfragmenten zijn duidelijk kasporen zichtbaar. Waarschijnlijk gaat het hier om slachtafval van een rund (zie figuur 31).

Figuur 31: Slachtafval, waarschijnlijk afkomstig van rundvee, uit afvalkuil S31.

E. TEXTIEL EN LEER

Tot slot konden ook nog een militaire schoen en een lederen laars ingezameld worden. De lederen laars was slechts fragmentarisch bewaard. Op basis van stylistische kenmerken gaat het hier om '*Trench Wader*', een hoge knielaars met spanriemen rond de kuit en de voetzool. Deze hoge knielaars was uiterst praktisch in de meestal erg natte loopgraven (zie figuur 32).

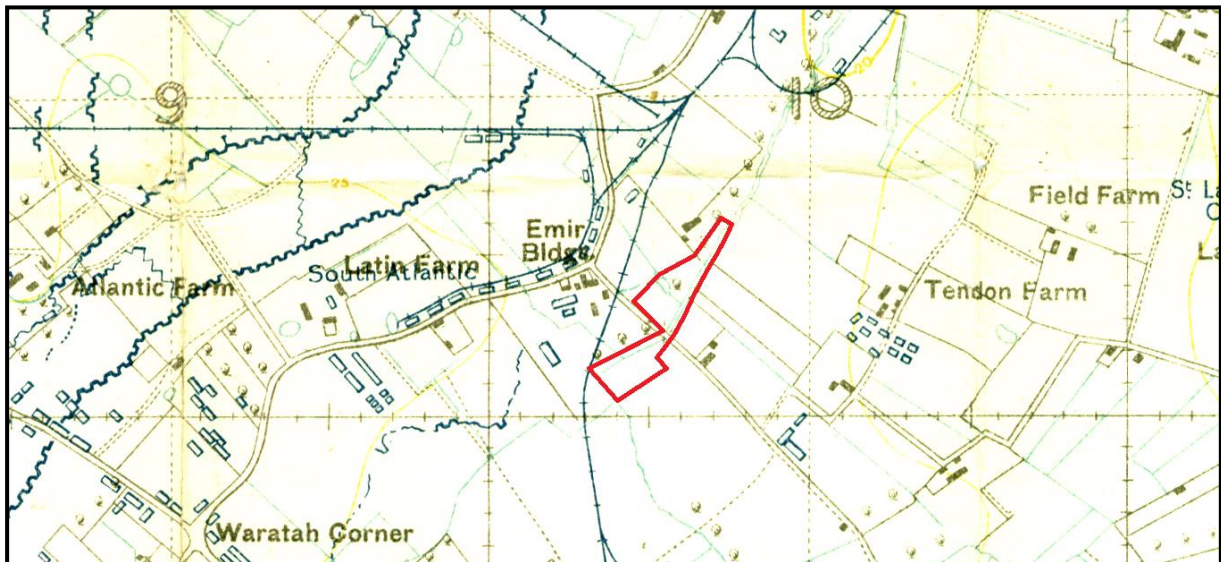

Figuur 32: Bovenaan de knielaars 'Trench wader' en onderaan de militaire schoen uit afvalkuil S31.

6.2.2.2. Datering en interpretatie.

Zowel greppel S21 als afvalkuilen S14 en S31 kunnen op basis van hun inhoud gedateerd worden in de Eerste Wereldoorlog. Op basis van de fabrieksdatum (17/07/1917) op de 4,5 inch Howitzer MK II uit afvalkuil S31 kan deze zelf gedateerd worden op het einde van de Eerste Wereldoorlog.

De aanwezigheid van Britse afvalkuilen in het plangebied is niet onlogisch. Op een Britse trenchmap van Poperinge daterend van 24 mei 1918 zijn ten noordenwesten en ten oosten enkele Britse barakken te zien (zie figuur 33). Deze afvalkuilen dienen dus met de aanwezigheid van Britse troepen in verband gebracht te worden.

Figuur 33: Trench map van 24 mei 1918 met aanduiding van het plangebied (© Flanders Fields).

6.2.3. Nieuwste tijd: perceelsgrenzen

Daarnaast werden ook nog verschillende oude perceelsgrenzen aangetroffen. Voor zone 1 gaat het om grachttracé S2 in sleuf 1, S5/6/7 in sleuf 2, S10/12/13 in sleuf 3, S15/16/17 in sleuf 4 (zie figuur 34), S18/19/20 in sleuf 5, S22/23/24 in sleuf 6 en S26/27/28 in sleuf 7. Voor zone 2 betreft het perceelsgrens S30 in sleuf 9.

Figuur 34: Perceelsgrenzen S15/16/17.

8. DATERING EN INTERPRETATIE VAN DE VINDPLAATS

Hieronder worden de onderzoeksvragen beantwoord, zoals weergegeven in de Bijzondere Voorwaarden:

- *In hoeverre is de bodemopbouw intact?*

In zone 1 is de bodemopbouw nog steeds intact bewaard; de bodemopbouw in zone 2 is in de loop der tijd opgehoogd door colluviale pakketten afkomstig van bovenop de helling.

- *Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.*

Ja. De belangrijkste sporen zijn een 15de-eeuwse walgracht, een greppel en twee afvalkuilen uit WO I en enkele perceelsgrenzen uit de nieuwste tijd.

- *Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?*

Er werden (op één natuurlijk spoor na) enkel antropogene sporen geregistreerd.

- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*

De bewaringstoestand van de recentere sporen was goed. Oude sporen werden niet aangetroffen. In zone 2 werkte het colluvium eerder verstorend op de zichtbaarheid van de grondsporen.

- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*

Er konden geen sporen aangetroffen worden die deel uitmaken van een structuur, uitgezonderd S41, S47 en S53 die deel uitmaken van een laat 15de eeuwse walgracht.

- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*

Er werden sporen uit de late middeleeuwen en uit de nieuwste tijd geregistreerd.

- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*

Ja. De walgracht bakende een wooneiland af. Binnen dit complex werden echter geen duidelijke relevante sporen aangetroffen.

- *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja; Wat is de omvang?*

Nee.

- *Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?*

Ja. De vondst van Britse WO I sporen binnen het onderzoeksgebied dient gelinkt te worden aan de aanwezigheid van Britse troepen te Poperinge Sappenleen en Britse barakken in de wijde omgeving.

- *Zijn er sporen aanwezig van een site met walgracht?*

Ja. Grachtsegmenten S41, S47 en S53 vormen samen het zuidelijke tracé van een laat 15de-eeuwse walgracht. Mogelijk vormt S51/S55 het noordelijke tracé.

- *Wat is de bewaringstoestand van deze site met walgracht?*

De bewaringstoestand van deze walgracht was dermate dat deze ten gevolge van colluviale processen pas duidelijk zichtbaar werd ca. 0,80m onder archeologisch niveau. De walgracht bereikte wel een diepte van minimum 1,60m.

- *Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?*

Ja. Door de hogere ligging van het eiland binnen de walgracht bevonden de archeologische sporen zich destijds hoger dan aan de buitenzijde. Na het verlaten van de site werd dit eiland genivelleerd ten gevolge van erosie en

landbouwactiviteiten. Hierdoor zijn enkel de dieperliggende structuren binnen dit eiland bewaard gebleven.

- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden?*

Er kan één duidelijke vindplaats afgebakend worden, namelijk de site met walgracht die ingesloten wordt door de poel op zone 2 en de Visserijmolenstraat. Daarnaast kunnen ook nog, zowel op zone 1 al op zone 2, twee geïsoleerde afvalkuilen aangeduid worden uit de Eerste Wereldoorlog.

- *Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van de archeologische vindplaats?*

De walgracht is goed bewaard tot minimum 1,60m onder het maaiveld. De onderkant van deze gracht kon echter om veiligheidsredenen niet bereikt worden.

- *Snijdt de walgracht doorheen het colluvium? Hoe dik is dit colluviumpakket?*

Deze vraag kan niet eenduidig beantwoord worden doordat de registratie van de coupe op de walgracht door grondwaterproblemen niet in zijn volledigheid uitgevoerd kon worden. Op het eerste zicht lijkt de gracht afgedekt te zijn door een colluviumpakket. Op de dikte van dit pakket mag echter niet halsstarrig gefixeerd worden. De walgracht werd al hoger opgemerkt in de sleuf, zij het zeer slecht zichtbaar. Het is pas vanaf een diepte van ca. 0,80m dat deze gracht duidelijk zichtbaar werd. Verondersteld kan worden dat de walgracht hoger aangelegd geweest was dan deze 0,80m onder de huidige maaiveldhoogte en dat de bovenste pakketten vermengd en verspoeld zijn geweest door colluviale processen. Als antwoord op de vraag of de walgracht werd afgedekt door colluvium na de 16de eeuw kan bevestigend geantwoord worden, maar daarbij kan gesteld worden dat deze slechts een dikte heeft van ca. 0,40m (verschil maaiveldhoogte en ploeglaag).

- *Hoe diep zijn de sleuven aangelegd op het 'wooneiland'?*

Het colluviumpakket is niet overal even dik. Langs noordelijke zijde is dit pakket (bijna) niet aanwezig in de sleuven. Het colluvium neemt slechts

geleidelijk aan toe richting de beekvallei. Het is pas ter hoogte van de beekvallei dat het colluvium een dikte bereikt van ca. 0,40m (verschil dikte maaiveldhoogte ten opzichte van het archeologisch niveau min dikte van de ploeglaag). Het archeologisch niveau werd aangelegd tot op het eerste archeologisch niveau (zie bijvoorbeeld S38 tot S40 sleuf 16 en S31 sleuf 10). Bij het ontbreken van relevante archeologische sporen werd het archeologische niveau aangelegd tot onder het colluvium.

- *Hoe evolueert de dikte van het colluviumpakket?*

Zoals eerder besproken is het colluviumpakket niet overal even dik. Langs noordelijke zijde is dit pakket (bijna) niet aanwezig in de sleuven. Het colluvium neemt slechts geleidelijk aan toe richting de beekvallei. Het is pas ter hoogte van de beekvallei dat deze een dikte bereikt van ca. 0,40 m (verschil dikte maaiveldhoogte ten opzichte van het archeologisch niveau min dikte van de ploeglaag).

- *Waar is het geërodeerde eiland naartoe? Deels in de gracht terug te vinden?*

Eerst en vooral dient de vraag gesteld te worden of er effectief wel een opgeworpen lichaam was. Op het terrein zelf kon geen verhevenheid in het landschap opgemerkt worden. Ook tijdens het sleuven zelf werden geen waarnemingen gedaan die duidelijk het bewijs vormen van een hoger gelegen lichaam. Het zou echter wel de meest logische verklaring zijn voor het ontbreken van duidelijke archeologische structuren binnen de walgracht. Verder bouwend op deze hypothese zou het aannemelijk zijn dat dit eiland inderdaad hellingafwaarts weg erodeerde en deels de vulling van de gracht opgevuld heeft doorheen de tijd.

- *Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?*

Sites met walgrachten zijn in West-Vlaanderen archeologisch vrij beperkt gekend. Verder onderzoek op deze walgracht zou een meerwaarde betekenen voor de povere kennis van de heerlijkheid Busseboom.

- *Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaats?*

De uitgravingen voor de aanleg van een bufferbekken op de locatie van de walgracht zullen gepaard gaan met het gedeeltelijk vernielen van deze archeologische vindplaats.

- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven: Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*

De ruimtelijke afbakening voor vervolgonderzoek wordt weergegeven in bijlage 3.

9. ADVIES VERVOLGONDERZOEK

Omwille van het duidelijk ontbreken van historische bronnen voor deze site met walgracht en de omliggende heerlijkheid Busseboom, wordt aanbevolen een kleinschalig vervolgonderzoek uit te voeren op de walgracht in zone 2 (zie bijlage 3).

Vanuit wetenschappelijk standpunt is het raadzaam de walgracht lokaal in zijn volledigheid te onderzoeken door middel van een diepteprofiel van ca. 3m breed, waarbij de diepte en breedte van de walgracht duidelijk kan geregistreerd worden. De aanleg van deze verdieping gebeurt trapsgewijs met het oog op het vermijden van instorting van de profielen. Gezien de diepte van de structuur en het niveau van het grondwater wordt aangeraden vooraf en lokaal grondwaterbemaling te plaatsen. Normaal kan ca. 7-10 dagen na plaatsing het profiel worden aangelegd en geregistreerd wat op zijn beurt hooguit een dag kan duren.

Voor het vervolgonderzoek is het van cruciaal belang na te gaan of er een fasering kan vastgesteld worden. Daarbij dient de onderste vulling manueel bemonsterd te worden om de datering zo scherp mogelijk te zetten. Wanneer werd de walgracht aangelegd? Wanneer en waarom werd de walgracht opgegeven? Hoe was de walgracht opgebouwd (beschoeiing, nog sporen zichtbaar van het opgeworpen binneneiland, ...)? Tot slot dienen ook voldoende stalen genomen te worden in functie van macrobotanisch onderzoek en pollenonderzoek (landschapsreconstructie). Hierbij zou de analyse van het pollenonderzoek een aanvulling vormen op de pollendiagram genomen te Poperinge Sappenleen.

10. SYNTHESE

In het kader van de geplande aanleg van een bufferbekken langs de Robaartbeek nabij de Visserijmolenstraat te Poperinge (provincie West-Vlaanderen) voerde een archeologisch team van Monument Vandekerckhove nv van 16 tot 18 februari 2015 een archeologische prospectie uit op het terrein. Opdrachtgever voor het onderzoek was de provincie West-Vlaanderen (Dienst Waterlopen). Verspreid over het terrein werden 18 proefsleuven gegraven tot op het niveau waarop de archeologische sporen zich manifesteerden.

Het archeologisch onderzoek leverde slechts een beperkt aantal sporen op. Naast een laat 15de – vroeg 16de-eeuwse walgracht (S41 in zone 2), konden ook nog twee Britse WOI afvalkuilen (S14 in zone 1 en S31 in zone 2) geregistreerd worden. Daarnaast konden in beide zones ook enkele greppels en grachten gekoppeld worden aan oude perceelsgrenzen uit de nieuwste tijd.

Enkel de walgracht en het binneneiland tussen de weg en de poel in zone 2 komen in aanmerking voor vervolgonderzoek. Er konden geen duidelijke structuren aangetroffen worden binnen deze walgracht die duiden op bewoning. Omwille van het ontbreken van historische bronnen voor deze site met walgracht en de omliggende heerlijkheid Busseboom wordt echter wel aangewezen beperkt vervolgonderzoek uit te voeren. Deze aanbeveling heeft geen enkele bindende kracht, maar dient als advies voor de bevoegde overheid, die uiteindelijk beslissingsrecht heeft over het vervolgtraject.

11. LITERATUUR

- **Uitgegeven bronnen**

- ADRIAEN M. 2006, Middeleeuwse vloertegels als inspiratiebron voor 18de, 19de en 20ste eeuwse haardtegels in Poperinge, in: *Novi Monasterii*, vol. 5.
- BEKE F., , TEETAERT D. & HAZEN P.L.M. 2014, *Archeologische opgraving te Poperinge 'Sappenleen', Bewoningsporen uit de Romeinse en Middeleeuwse periodes en resten van een logistiek knooppunt uit de Eerste Wereldoorlog*, Ruben Willaert Rapporten 68, Sijsele.
- BEKE F. 2012, *Archeologisch onderzoek windturbines Sint – Jansstraat (Poperinge)*, Ruben Willaert Rapporten 19, Sijsele.
- DE GROOTE K. 2008, *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw)*. Relicta Monografieën I, Brussel.
- TROMMELMANS R., *Archeologische opgraving Poperinge Grote Markt (prov. West-Vlaanderen)*, Monument Vandekerckhove nv (in voorbereiding).

- **Onuitgegeven bronnen**

- S.N. 2014, *Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Poperinge, Visserijmolenstraat, Bufferbekken*, Brussel.
- MIKKELSEN J.H. & LALLOO P. 2015, *Poperinge Visserijmolenstraat. Nota betreffende enkele bodemprofielen*, Evergem. (zie bijlage 1)

- **Internetbronnen**

- <http://www.geopunt.be>
- <https://www.google.be/maps>
- <http://cai.onroenderfgoed.be/>
- <http://www.ngi.be/>
- <http://www.nieuwsbronnen.com>
- <http://www.talbothouse.be/nl/>
- <http://www.sip.be/fv/fv06/poperinge.html>
- <http://www.bladelijn.com/>

12. BIJLAGEN

- Bijlage 1: Bodemkundig verslag (MIKKELSEN J.)
- Bijlage 2: Situeringsplan
- Bijlage 3: Overzichtsplan met advieszone
- Bijlage 4: Detailplan noord
- Bijlage 5: Detailplan zuid
- Digitale drager met daarop dit rapport, de bijlagen, een fotolijst en een overzichtsplan.

De database met alle foto's en inventarissen is te raadplegen via:
<http://www.monarcheo.be/databank>. Bij vragen hieromtrent: neem contact via
info@monument.be.

Visserijmolenstraat, Poperinge

Nota betreffende enkele bodemprofielen

29-4-2015

GATE Eindeken 18, 9940 Evergem
Jari Hinsch Mikkelsen & Pieter Laloo

KENMERKEN	
Site	Visserijmolenstraat, Poperinge
Type	Geen info
Arch. Periode(n)	
Opdrachtgever	Monument
Vergunninghouder	
Oppervlakte	
Veldwerk	Geen veldwerk
Rapportage	
Ref. nr.	
Auteur(s)	Jari Hinsch Mikkelsen & Pieter Laloo
Met medewerking van	
Doorgestuurd	

1. Inleiding

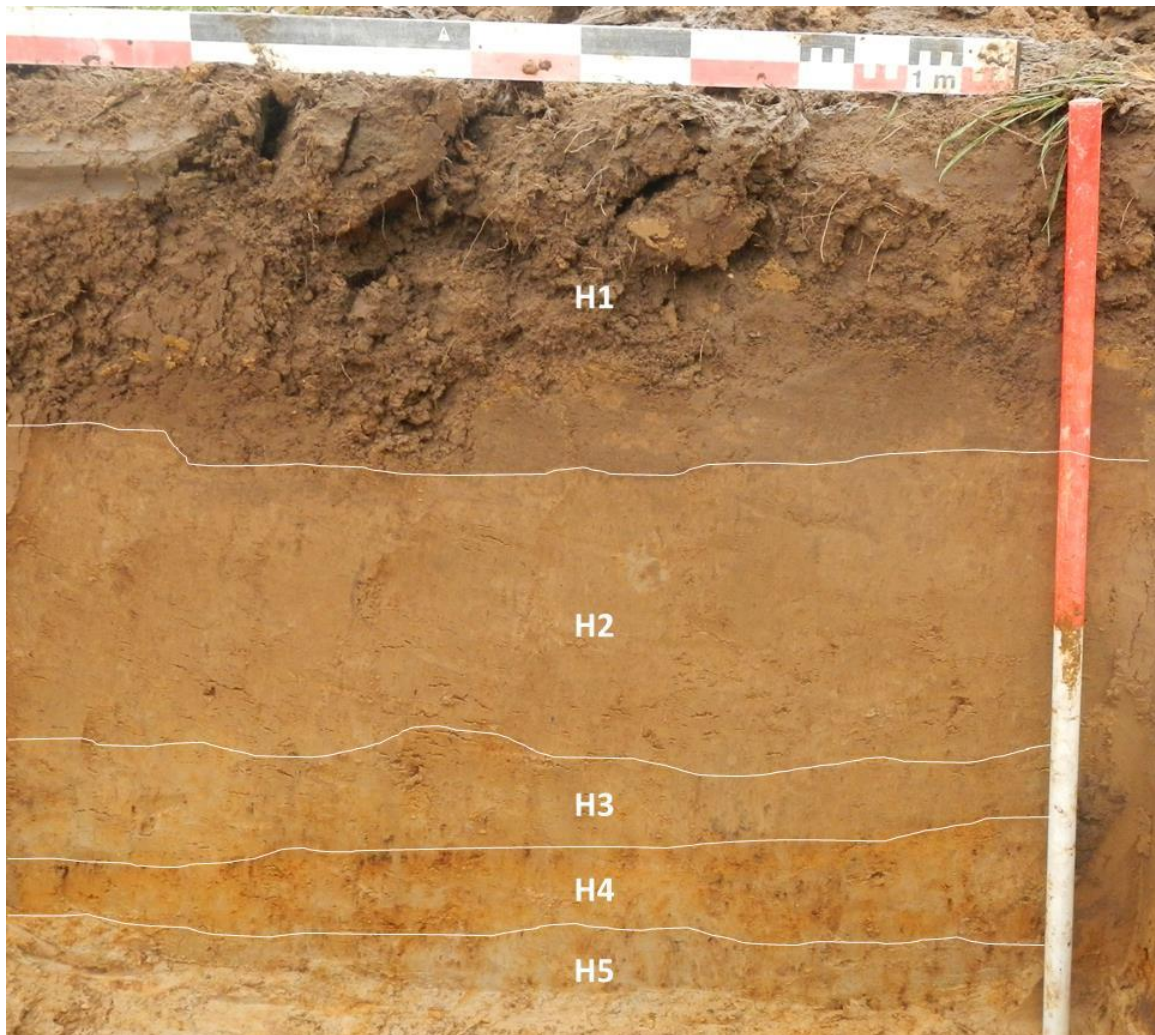
Enkele foto's werden opgestuurd voor een archeobodemkundige evaluatie. Er werd geen verdere info verstrekt voor wat betreft setting of archeologische periode.

2. Bodemkundige observaties

2.1 Sleuf 13, P10

Het eerste bodemprofiel P10 werd gegraven in sleuf 13 en werd benoemd als "buiten omwalling". De bodem kan ingedeeld worden in 5 horizonten. De eerste is een humusrijke oppervlaktehorizont die een scherpe rechte ondergrens heeft wat wijst op het feit dat dit om een ploeglaag gaat. De tweede horizont is een vrij homogene horizont zonder veel sporen van bioturbatie, de kleur lijkt op die van leembodems, dus mogelijk is er sprake van een zware zandleem bodem. De bodem is relatief goed gedraineerd aangezien er pas in H3 enkele oxido-reductie vlekken voorkomen hoewel vrij sporadisch. H4 is de bovenste niveau van de fluctuerende watertafel, dus hier zijn er veel ijzeroxides afgezet. H5 is eveneens een gevlekte horizont, maar hier is een deel van de ijzeroxiden uitgeloogd.

P10 vertoont behalve het ploegen, er is dus sprake van een cultuurgrond, geen antropogene impact. Er is relatief weinig bodemkunde maar dat kan het resultaat zijn van ploegen waardoor de beter ontwikkelde bodemhorizonten in de ploeglaag werden opgenomen. De bodem werd archeologisch geïnterpreteerd als colluvium. Dit kan niet uitgesloten worden, hoewel de hoge chroma van H2 eerder wijst op een in situ bodemontwikkeling. Deze hoge chroma kan eventueel het resultaat zijn van verkeerde instelling van de camera.

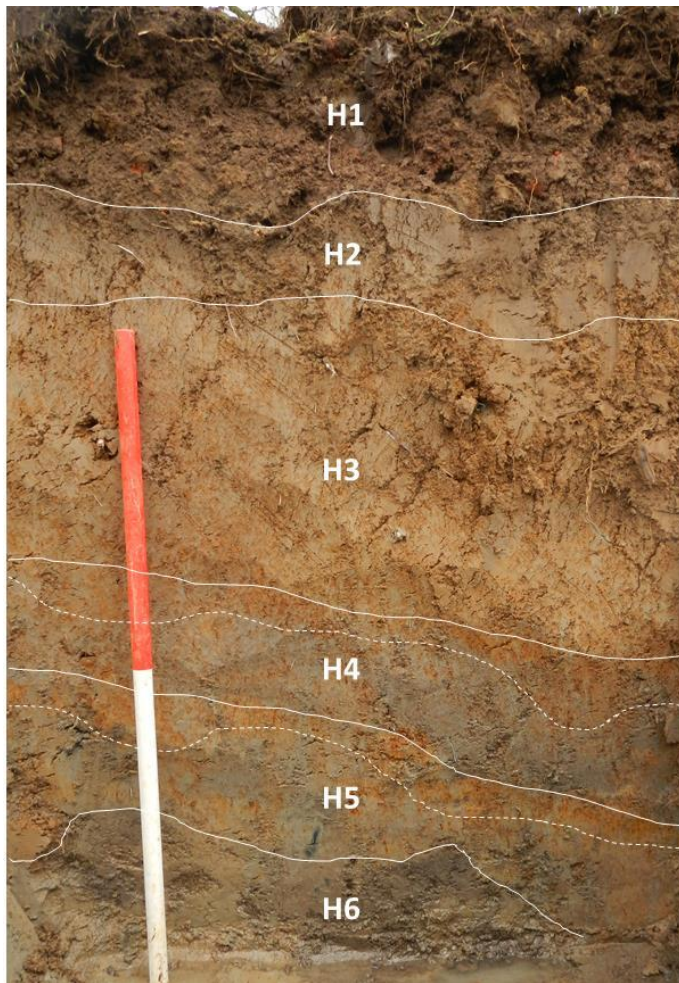
Figuur 1. Foto van P10 (sleuf 13) met aanduiding van de bodemhorizonten

2.2 Sleuf 16, P12

Een tweede profiel (P12) is blijkbaar gelegen op een eiland (?). Deze bodem bestaat uit 6 horizonten. De bovenste is een A horizont, maar geen bewerkingshorizont. Deze horizont is matig aangerijkt met humus, bevat baksteenfragmenten en kent een relatief goed ontwikkeld kruimelstructuur. De daarop volgende horizonten hebben een kleiige textuur, vermoedelijk textuurklasse E (klei). H2 bevat een beetje humus waardoor de horizont licht grijsbruin is gekleurd in tegenstelling tot H3 waar er geen humusverkleuring is gebeurd. Zowel H2 als H3 bevatten veel zwak ontwikkelde oxido-reductievlekken, maar zijn toch relatief goed gedraineerd. H4 en H5 zijn beide horizonten met een bovenkant die rijk is aan ijzeroxiden en een grijze onderkant. Beide horizonten zouden gevormd kunnen zijn door ophoging van de grond waarbij H6 dan een met humus aangerijkte horizont, een begraven moerasbodem is. Indien deze hypothese correct is, dan is gans het profiel opgehoogd. Het kan niet uitgesloten worden dat H4 en H5 op natuurlijke wijze ontwikkeld zijn, bijvoorbeeld in een alluviale context, maar de schuine helling duidt toch op een eerder antropogene ontstaansreden.

P12 is een redelijk kleiige bodem met weinig bodemontwikkeling. Zelfs de A horizont is zwak ontwikkeld. Dit is dus ofwel een jonge bodem ofwel een bodem die lange periodes per jaar waterverzadigd is. Verder lijkt het alsof de bodem is opgebouwd door grond bovenop een redelijk natte originele bodem, hoewel een natuurlijke ontstaansgeschiedenis niet kan

uitgesloten worden als de bodem in een alluviale of colluviale context is gelegen. Verder info omtrent de ligging van de bodem is dus vereist.

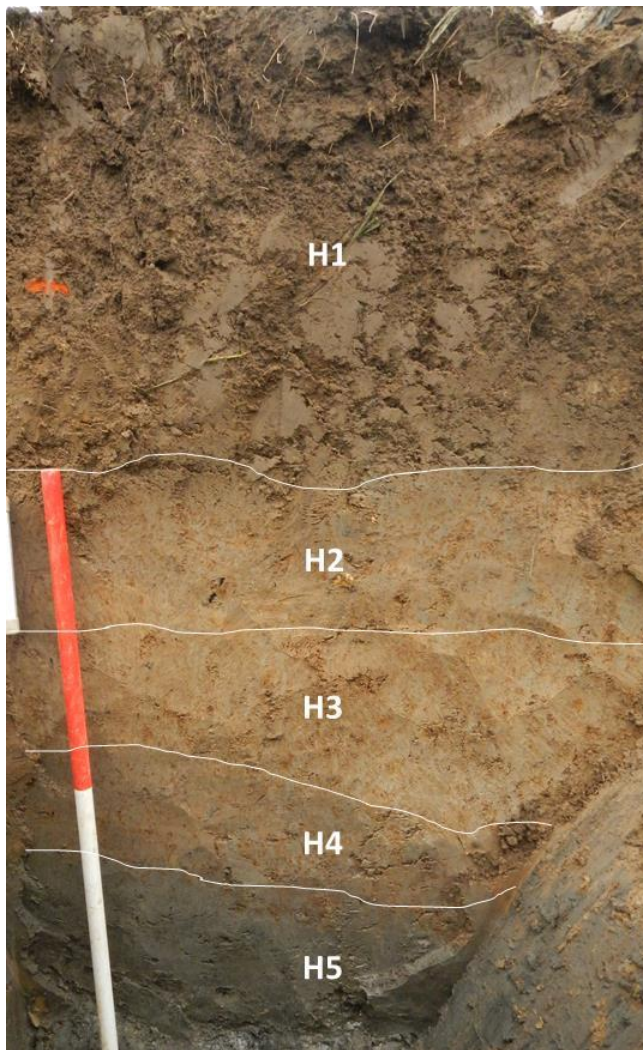

Figuur 2. Foto van P12 (sleuf 16) met aanduiding van de bodemhorizonten

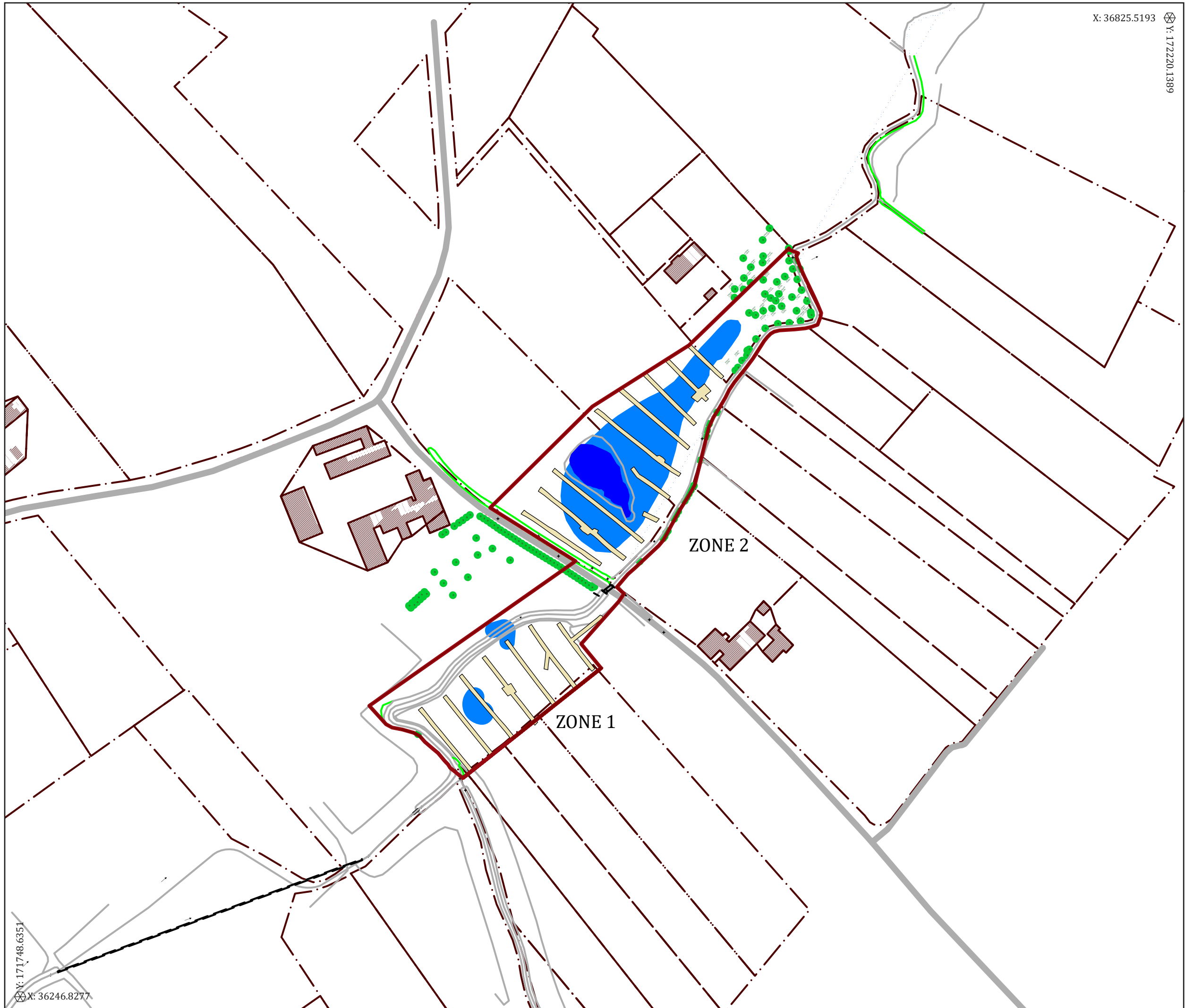
2.3 Sleuf 17, P13

P13, getiteld "grachtvulling" is een bodem die bestaat uit 5 horizonten. Deze zijn een relatief dikke A horizont, waarin baksteenfragmenten kunnen waargenomen worden. Deze met humus aangerijkte horizont loopt geleidelijk over in een minder humusrijke H2 en uiteindelijk in H3 waarin er geen verkleuring door humus is gebeurd. H4 is de transitiehorizont naar de permanent gereduceerde H5.

Als dit om een opgevulde gracht gaat, dan is H5 de grachtbodem en mogelijks ook H4. Vanaf H3 is er sprake van dempen van de gracht en dit met een vrij homogeen en schoon pakket aarde, dus eerder materiaal afkomstig van een natuurlijke bodem dan van een antropogene context zoals afbraak van gebouwen of dergelijke.

Figuur 3. Foto van P13 (sleuf 17) met aanduiding van de bodemhorizonten

X: 36825.5193
Y: 172220.1389

Archeologisch Vooronderzoek Poperinge Visserijmolenstraat

Bijlage 2
Situeringsplan

400m
300m
200m
100m
50m
0m

- Projectgebied
- Proefsleuven
- Gepland bufferbekken
- Bestaande poel

Verg.nr. 2014/555

Coördinaten in Lambert 72

Y
X

GROUP
MONUMENT

X: 171748.6351
Y: 171748.6351

X: 36246.8277
Y: 171748.6351

Archeologisch Vooronderzoek Poperinge Visserijmolenstraat

Bijlage 3 Overzichtsplan

Projectgebied

Advieszone

Proefsleuven

Gepland bufferbekken

Bestaande poel

Natuurlijk spoor

Overgang colluvium

Late middeleeuwen

Nieuwste tijd

WOI

Onbepaalde datering

Verstoring

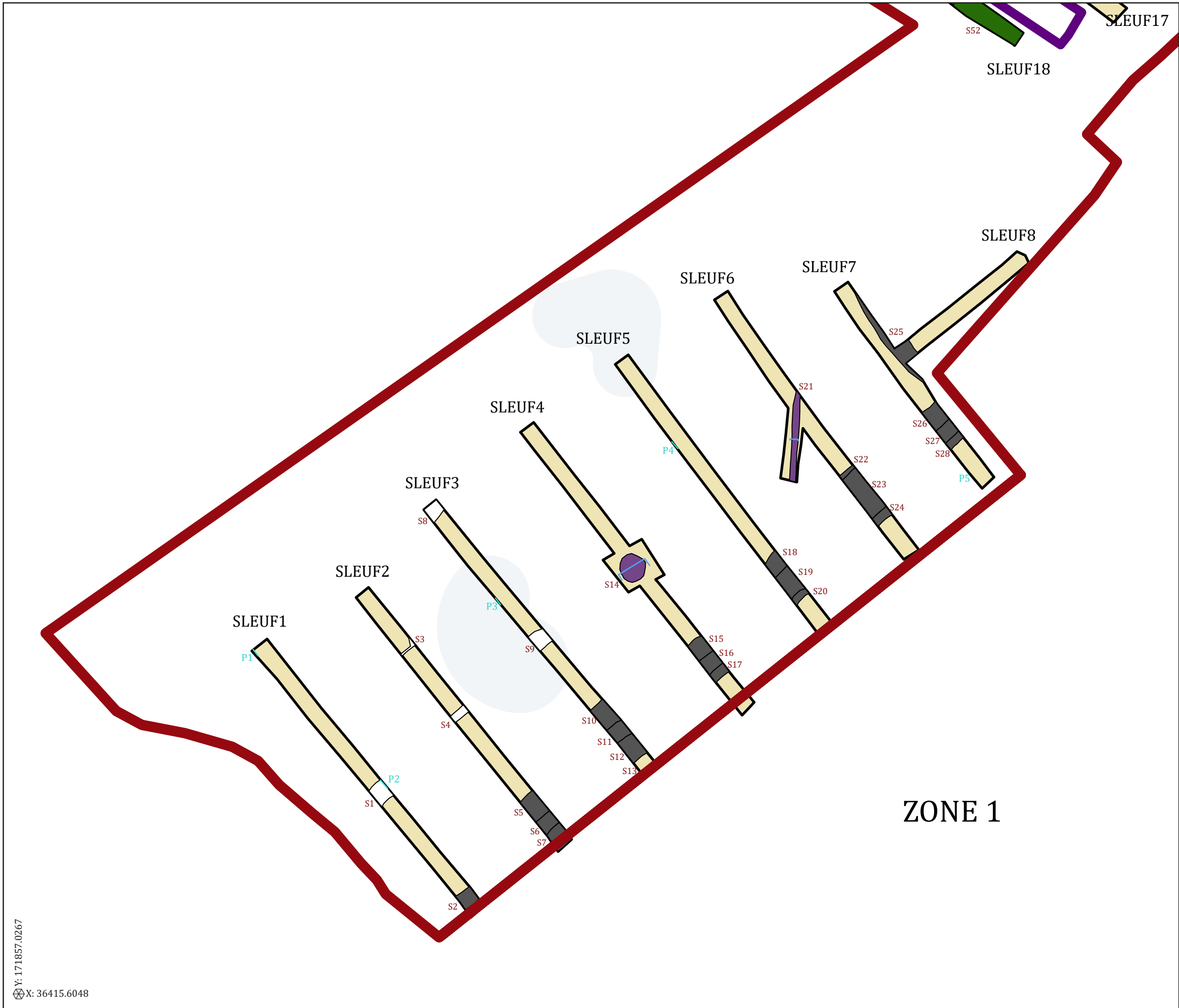
N

Verg.nr. 2014/555

Coördinaten in Lambert 72

Y
X

GROUP
MONUMENT

Archeologisch Vooronderzoek Poperinge Visserijmolenstraat

Bijlage 5
Detailplan zuid

Projectgebied

Advieszone

Proefsleuven

Gepland bufferbekken

Bestaande poel

Verdieping

Overgang moederbodem -colluvium

Late middeleeuwen

Nieuwste tijd

WOI

Natuurlijk spoor

Onbepaalde datering

Verstoring

N

Verg.nr. 2014/555

Coördinaten in Lambert 72

Y

X

GROUP

MONUMENT

Y: 171857.0267
X: 36415.6048

ARCHEOLOGISCHE PROSPECTIE

Poperinge - Visserijmolenstraat 2015

BIJLAGE FOTOLIJST

Monument
Vandekerckhove N.V.

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

DSCN7907.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7906.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7905.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7904.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7903.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7902.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7901.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7900.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7899.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7898.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7897.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7896.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7895.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7894.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7893.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7892.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7891.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7890.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7889.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

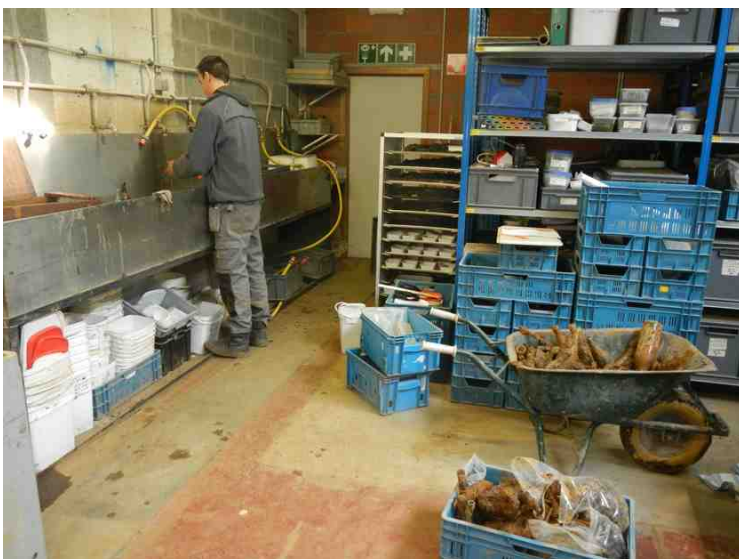
DSCN7888.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7887.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7886.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7885.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7884.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7883.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7882.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7881.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7880.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7879.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7878.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7874.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7873.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7872.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7871.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7870.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7869.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7868.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7867.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7866.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7865.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7864.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 17 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7863.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 17 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7862.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 17 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7861.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 17 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7860.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 16 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7859.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 16 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7858.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 16 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7857.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 16 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7856.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 16 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7855.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 15 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7854.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 15 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7853.JPG - Spoornummer(s): 35 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7852.JPG - Spoornummer(s): 35 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7851.JPG - Spoornummer(s): 35 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7850.JPG - Spoornummer(s): 35 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7849.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7848.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7846.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7845.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7844.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7843.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7842.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7841.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7840.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7839.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7838.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7837.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7836.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7835.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

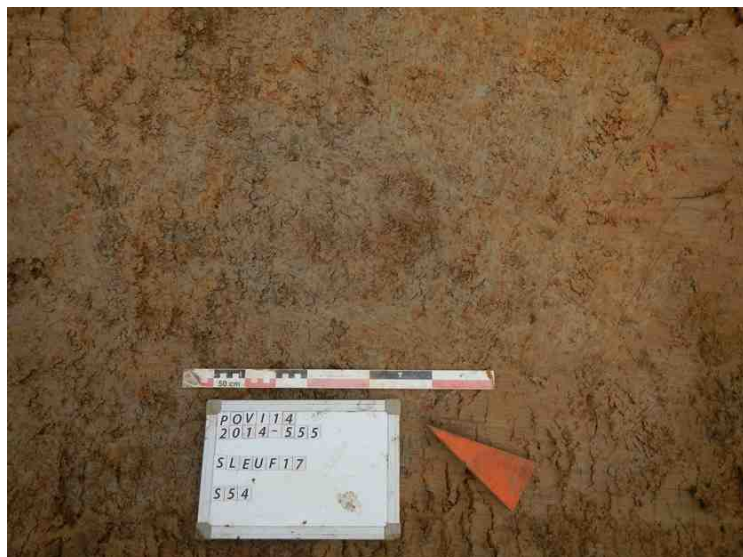
DSCN7834.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7831.JPG - Spoornummer(s): 55 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7830.JPG - Spoornummer(s): 55 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7829.JPG - Spoornummer(s): 54 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7828.JPG - Spoornummer(s): 54 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7827.JPG - Spoornummer(s): 53 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7826.JPG - Spoornummer(s): 53 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7825.JPG - Spoornummer(s): 52 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7824.JPG - Spoornummer(s): 52 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7823.JPG - Spoornummer(s): 52 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7822.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7821.JPG - Spoornummer(s): 51 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7820.JPG - Spoornummer(s): 51 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7819.JPG - Spoornummer(s): 50 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7818.JPG - Spoornummer(s): 50 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7817.JPG - Spoornummer(s): 50 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7816.JPG - Spoornummer(s): 50 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7815.JPG - Spoornummer(s): 50 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7814.JPG - Spoornummer(s): 49 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7813.JPG - Spoornummer(s): 49 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7812.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7811.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7810.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7809.JPG - Spoornummer(s): 48 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7808.JPG - Spoornummer(s): 47 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7807.JPG - Spoornummer(s): 47 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7806.JPG - Spoornummer(s): 47 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7805.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 14 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7804.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 14 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7803.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 14 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7802.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 14 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7801.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 14 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7797.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7796.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer
1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7795.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7794.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7793.JPG - Spoornummer(s): 41 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7792.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 13 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7791.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 13 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7790.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 13 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7789.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 13 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7788.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 12 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7787.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 12 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7786.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 12 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7785.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 12 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7784.JPG - Spoornummer(s): 38, 39, 40 - Inventarisnummer(s): / -
Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7783.JPG - Spoornummer(s): 38, 39, 40 - Inventarisnummer(s): / -
Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7782.JPG - Spoornummer(s): 38, 39, 40 - Inventarisnummer(s): / -
Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7779.JPG - Spoornummer(s): 37 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7778.JPG - Spoornummer(s): 37 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7777.JPG - Spoornummer(s): 36 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7776.JPG - Spoornummer(s): 36 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7775.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 11 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7774.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 11 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7773.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 11 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7772.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 10 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7771.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 10 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7770.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 10 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7769.JPG - Spoornummer(s): 35 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7768.JPG - Spoornummer(s): 35 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7767.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7766.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 9 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7765.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 9 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7764.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 9 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7763.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 8 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7762.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 8 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7761.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 8 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7760.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 7 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7759.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 7 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7757.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 7 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7756.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7755.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7754.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7753.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7752.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7751.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7750.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7749.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7748.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7747.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7746.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7745.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7744.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7743.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7742.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7741.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7740.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7739.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7738.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7737.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7736.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7735.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7734.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7733.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7732.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7731.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7730.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7729.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7728.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7727.JPG - Spoornummer(s): 31 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7726.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 6 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7725.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 6 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7724.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 6 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7723.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7722.JPG - Spoornummer(s): 30 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7721.JPG - Spoornummer(s): 30 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7720.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7719.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7718.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 5 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

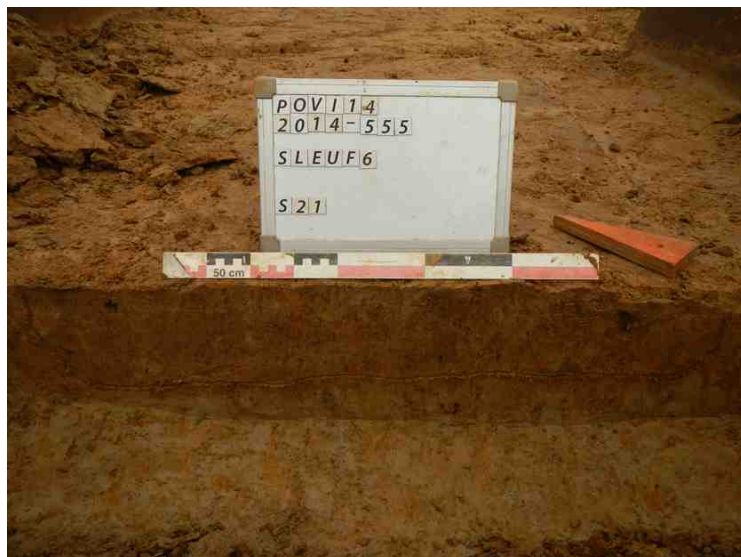
DSCN7717.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 5 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

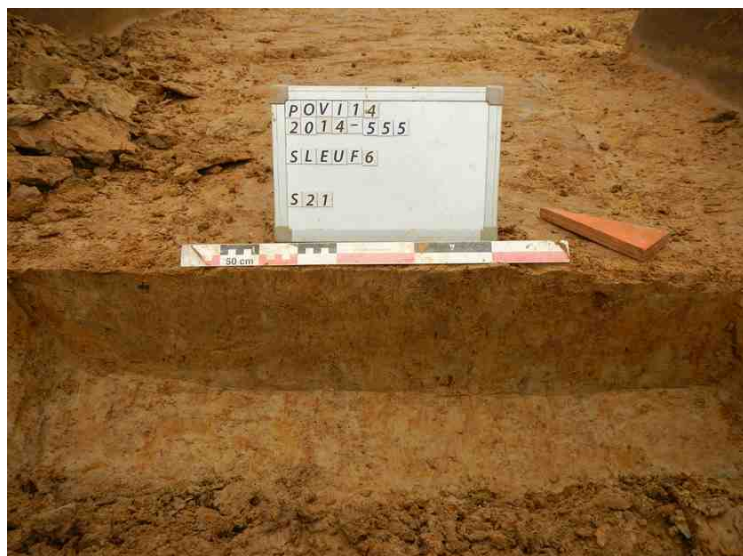
DSCN7716.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 5 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7715.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7714.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7713.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7712.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7711.JPG - Spoornummer(s): 26, 27, 28 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7710.JPG - Spoornummer(s): 26, 27, 28 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7709.JPG - Spoornummer(s): 26, 27, 28 - Inventarisnummer(s): / -
Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7708.JPG - Spoornummer(s): 25 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7707.JPG - Spoornummer(s): 25 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7706.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7705.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7704.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7702.JPG - Spoornummer(s): 49 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7701.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7700.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7699.JPG - Spoornummer(s): 21 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7698.JPG - Spoornummer(s): 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7697.JPG - Spoornummer(s): 22, 23, 24 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7696.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 4 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7695.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 4 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7694.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 4 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7693.JPG - Spoornummer(s): 18, 19, 20 - Inventarisnummer(s): / -
Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7691.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

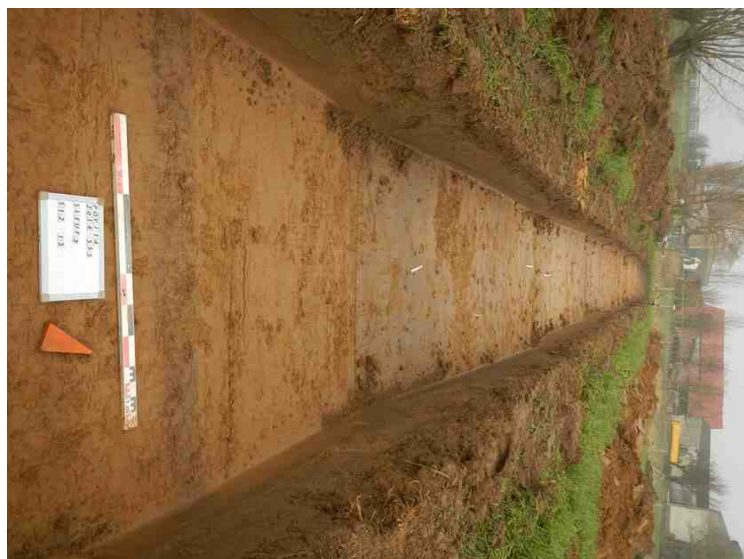
DSCN7690.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / -
Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7689.JPG - Spoornummer(s): 14 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7688.JPG - Spoornummer(s): 10, 11, 12, 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7687.JPG - Spoornummer(s): 10, 11, 12, 13 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7686.JPG - Spoornummer(s): 10, 11 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7685.JPG - Spoornummer(s): 10, 11 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7684.JPG - Spoornummer(s): 10, 11 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7683.JPG - Spoornummer(s): 9 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7682.JPG - Spoornummer(s): 9 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7679.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 3 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7678.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 3 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7675.JPG - Spoornummer(s): 8 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7674.JPG - Spoornummer(s): 8 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7671.JPG - Spoornummer(s): 5, 6, 7 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7670.JPG - Spoornummer(s): 5, 6, 7 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7665.JPG - Spoornummer(s): 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7664.JPG - Spoornummer(s): 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7663.JPG - Spoornummer(s): 4 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7662.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7661.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7660.JPG - Spoornummer(s): 3 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7659.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7658.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7657.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7656.JPG - Spoornummer(s): 2 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7655.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7654.JPG - Spoornummer(s): 1 - Inventarisnummer(s): / - Structuur: / - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7653.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7652.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7651.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7650.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur: Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7649.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 2 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7648.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Sfeer 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7646.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7645.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7644.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /

DSCN7643.JPG - Spoornummer(s): / - Inventarisnummer(s): / - Structuur:
Profiel 1 - Zone/Werkput/Kijkvenster/Vlak: /